

International Refereed Journal

Karaelmas Journal of Educational Sciences

Journal Homepage: ebd.beun.edu.tr

Investigation of the Relationship between Turkish Pre-Service Teachers' 21st Century Skills and Lifelong Learning Life Tendencies

Dilara ERDOĞAN¹, Cevat EKER²

Received:12 May 2020, Accepted:21 May 2020

ABSTRACT

In this research, the relationship between 21st Century skills and lifelong learning tendencies of Turkish pre-service teachers was examined. Along with this general purpose, 21st Century skills and lifelong learning tendencies competency perceptions of Turkish pre-service teachers were compared in terms of gender, grade level, academic achievement, high school type graduated, desire to do postgraduate education and reading habit variables. In this regard, this research is descriptive relational screening and causal comparison research. The research was carried out with 200 Turkish pre-service teachers studying at the Turkish teaching department at a university in the Western Black Sea Section. In the research, 21st Century skills scale and lifelong learning scale were used as data collection tools. For the analysis of the data in the research; frequency, percentage, arithmetic mean, t test for independent groups, one way variance analysis, correlation analysis and regression analysis were used. In the research, 21st Century skills and lifelong learning tendencies of Turkish pre-service teachers were found to be relatively high. It has been found that 21st Century skills were not differentiated according to gender, grade level, high school type graduated, desire to do postgraduate education and reading habits. It has been found that lifelong learning tendencies were differentiated according to gender, desire to do postgraduate education and reading habits. A positive, significant, and moderate relationship has been found between 21st Century skills and lifelong learning tendencies of Turkish pre-service teachers. It has been found that learning and renewing skills among 21st Century skills and life and career skills dimensions are significant predictors of Turkish pre-service teachers' lifelong learning.

Keywords:21st Century Skills, Lifelong Learning Tendencies, Turkish Pre-Service Teachers.

EXTENDED ABSTRACT

The way that raising individuals who have the necessary qualifications of the time is possible with the qualified instructor education (ÖzerveGelen, 2008; Zhao, 2009). In this connection, higher education institutions' faculties of education have a particular value and importance in terms of raising prospective teachers. Faculties of education are already responsible for raising prospective teachers, who are the learners of 21st century, as the teachers who are equipped with the 21st century skills and who can teach these skills (Orhan-Göksun, 2016). In this connection, the importance in pre-service teacher education arises in terms of providing the 21st century skills to today's students, as known as the prospective teachers who are going to be educators of the future. Today, one of the policies which is as important as the 21st century skills and is supported by many countries and international institutions, is life-long learning efficiencies. This policy has become a necessity along with the other changes dependent on the technology and globalization. These policies which have become a necessity fundamentally, are closely associated with the demand of education. Providing the 21st century skills to individuals is pretty important in terms of life-long learning progression, accordingly; in terms of a successful professionalization (Boe, 2013; Washer, 2007). In this respect, teachers, prospective teachers and especially the prospective Turkish-language teachers, who teach the primitive language and how to use it and teaching the skills like communication to children, are all in charge of educating the children who are the assurance of our future and our tomorrows. In addition to this, it is crucial for

¹Master Student., Zonguldak Bülent Ecevit University, Ereğli Faculty of Education, erdogann.dilaraa@gmail.com

²Assoc. Prof. Dr., Zonguldak Bülent Ecevit University, Ereğli Faculty of Education, cevateker@beun.edu.tr

these teachers to have mentioned skills in favour of having a successful system of education. In this regard, the subject of this research is composed of studying the relation between the 21st century efficiencies of prospective Turkish-language teachers and their life-long learning efficiencies.

Methods

This research which studies the 21st century efficiencies of prospective Turkish-language teachers and their life-long learning efficiencies, is a correlational survey research. Also, it is studied in the research that whether or not the prospective teachers differ from demographical characteristics of relevant factors (such as; sexuality, class level, type of the graduated high-school, academic success).

Results

According to findings obtained from the research, It is found out that prospective Turkish-language teachers' efficiency perception ,relating to learning and innovation skills of 21st century skills' sub-dimensions, is upper intermediate and relatively advanced; prospective Turkish-language teachers' efficiency perception ,relating to life and career skills of 21st century skills' sub-dimensions, is upper intermediate and relatively advanced; prospective Turkish-language teachers' efficiency perception ,relating to information, media and technology skills of 21st century skills' sub-dimensions, is advanced; prospective Turkish-language teachers' total score of 21st century skills doesn't vary by sexuality. There are other researches sharing similarities with the results of this research in literature. It is found out that dimensions that in terms of sub-dimensions there is no differentiation in learning and innovation skills as well as information, media and technology skills, but only in sub-dimension of life and career skills female prospective teachers have higher perception of life and career related to 21st century skills than male prospective teachers; prospective Turkish-language teachers' total scores of 21st century skill and sub-dimensions don't differ by academic success; prospective Turkish-language teachers' total scores of 21st century skill and sub-dimensions don't differ by type of the graduated high-school; prospective Turkish-language teachers' total scores of 21st century skill and sub-dimensions don't differ by their desire to have a postgraduate education; prospective Turkish-language teachers have high perception of life-long learning; prospective Turkish-language teachers' efficiency perceptions ,relating to motivational skills of life-long learning sub-dimensions, are upper intermediate and relatively advanced; prospective Turkish-language teachers' efficiency perceptions ,relating to perseverance skills of life-long learning sub-dimensions, are upper intermediate and relatively advanced; prospective Turkish-language teachers' lack of learning coordination and lack of curiosity dimensions of life-long learning sub-dimensions are the dimensions which graded reversely and evaluated positively when they are low. It is educed that prospective teachers' dimensions of lack of learning coordination and curiosity are low, therefore; their grade of learning coordination and lack of curiosity are high, prospective Turkish-language teachers' total scores of life-long learning differ by sexuality. It is found out that female prospective Turkish-language teachers have higher efficiency perceptions of life-long learning in comparison with the male teachers; prospective Turkish-language teachers' total scores and sub-dimensions of life-long learning don't differ by their academic success; prospective Turkish-language teachers' total scores and sub-dimensions of life-long learning don't differ by the type of the high-school they graduated from; prospective Turkish-language teachers' total scores of life-long learning differ by their desire to have a postgraduate education; prospective Turkish-language teachers' total scores of life-long learning differ by habits of reading book; there is a positive, significant and intermediate relation between 21st century skills and life-long learning skills of prospective Turkish-language teachers. It is educed that there is a positive, significant and intermediate relation between sub-dimensions of 21st century skills which are learning and innovation skills, life and career skills, information, media and technology skills and life-long learning skills; prospective Turkish-language teachers' "learning and innovation skills" and "life and career skills" of 21st century skills are the significant predictors of the life-long learning tendencies.

Türkçe Öğretmen Adaylarının 21. yy Becerileri ile Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Dilara ERDOĞAN¹, Cevat EKER²

Başvuru Tarihi:12 Mayıs 2020, **Kabul Tarihi:**21 Mayıs 2020

ÖZET

Bu çalışmada Türkçe öğretmen adaylarının 21. Yüzyıl becerileri ile yaşam boyu öğrenme eğilimleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Bu genel amaç ile birlikte, Türkçe öğretmen adaylarının 21. Yüzyıl becerileri ve yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin cinsiyet, sınıf düzeyi, akademik başarı, mezun olunan lise türü, lisansüstü eğitim yapma isteme durumu ve kitap okuma alışkanlığı değişkenleri açısından karşılaştırılmıştır. Bu bakımdan bu araştırma betimsel nitelikli ilişkisel tarama ve nedensel karşılaştırma çalışmasıdır. Araştırma Türkiye'nin Batı Karadeniz Bölgesinde yer alan bir üniversitede Türkçe öğretmenliği bölümünde okuyan 200 Türkçe öğretmeni adayıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak 21. Yüzyıl becerileri ölçeği ve yaşam boyu öğrenme ölçeği kullanılmıştır. Araştırmada verilerin analizi için frekans, yüzde, aritmetik ortalama, bağımsız gruplar için t testi, tek yönlü varyans analizi, korelasyon analizi ve regresyon analizi kullanılmıştır. Araştırmada Türkçe öğretmen adaylarının 21. Yüzyıl becerileri ve yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin görece yüksek olduğu bulunmuştur. 21. Yüzyıl becerilerinin cinsiyet, sınıf düzeyi, mezun olunan lise türü, lisansüstü eğitim yapma isteği ve kitap okuma alışkanlığına göre farklılaşmadığı bulunmuştur. Yaşam boyu öğrenme becerilerinin cinsiyete, lisansüstü eğitim yapma isteğine ve kitap okuma alışkanlıklarına göre farklılaştığı bulunmuştur. Türkçe öğretmen adaylarının 21. Yüzyıl becerileri ve yaşam boyu öğrenme becerileri arasında pozitif, anlamlı ve orta düzeyde ilişki bulunmuştur. 21.yüzyıl becerilerinden öğrenme ve yenilenme becerileri ile yaşam ve kariyer becerileri boyutlarının Türkçe öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenmelerinin anlamlı yordayıcıları olduğu bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler:21. Yüzyıl Becerileri, Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri, Türkçe Öğretmen Adayları.

1. Giriş

İçinde bulunduğumuz yüzyıl, yüzyıllarca birikmiş olan deneyim ve bilgi birikimini bünyesinde barındıracak kadar gelişim ve değişimlere sahne olmuştur. Bu değişimler bireyler kadar toplum içerisindeki kurum, işletme ve diğer yapıların da ihtiyaç duyduğu/duyacağı nitelikli ve yetkin birey tanımının da değişmesine neden olmaktadır. Bu değişim beraberinde "geleceğin insanı nasıl olmalı?" sorusunu gündeme taşımış; bireylerin toplum içerisindeki yerinin nasıl olacağı ve bireylerin toplumsal değişimlere hangi becerilere sahip olarak ayak uydurabileceği tartışmasını beraberinde getirmiştir.

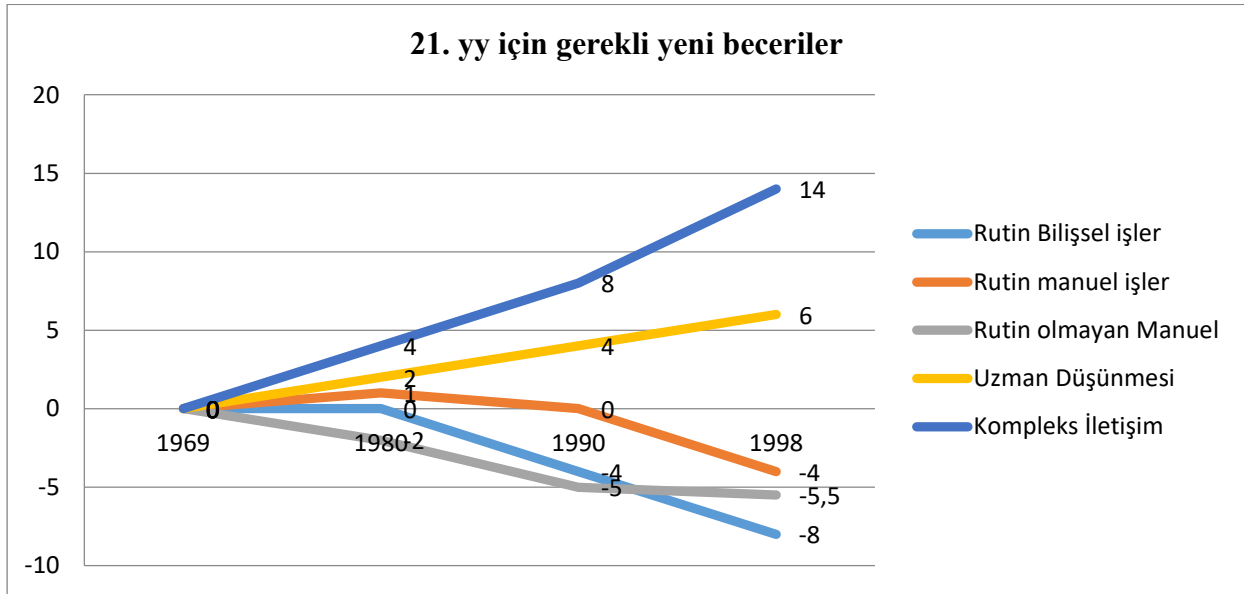
Bugün daha önce hiç olmadığı kadar toplumların zorluklarının üstesinden gelmek için eğitime ilişkin özelliklerin gözden geçirilmesi gerekmektedir. Ekonominin canlandırılması, alternatif teknolojiler ve enerji verimliliği ve sağlık bakım sistemimizin güçlendirilmesi, karşılaştığımız kritik zorluklarla mücadele edecek nitelikli bir nüfus gerektirmektedir. Bununla birlikte, eğitim sistemlerimizin tüm öğrencileri yaşam, kariyer ve vatandaşlıkta başarılı olmak için gerekli olan 21. yüzyılın temel bilgi ve becerileri ile yeterince hazırlayamadığı konusunda yaygın bir fikir birliği vardır. Burada üç önemli rekabet gerçeği üzerinde durulmaktadır. Birincisi öğrencilerin sahip oldukları başarıları arasındaki farklılıklar. Ülkeler artık öğrencileri arasındaki başarı farklılıklarını kapatmaya odaklanmaktadır. Ayrıca uluslararası düzeyde akranlarıyla (PISA benzeri araştırmalardaki farklılıklar) aralarındaki boşluğu giderme gereksinimi de buna dâhil edilmektedir. İkinci rekabet gerçeği ise ekonomi ve işletmelerdeki temel değişikliklerle işin doğasını yeniden şekillendirmesidir. Son yıllarda üretime dayalı sanayi ekonomisi yerini, bilgi, yenilik ve yaratıcılık tarafından yönlendirilen bir hizmet ekonomisine doğru bırakmıştır. Bugün, işlerin yüzde 80'inden fazlası, yeni ve gelişmekte olan sektörlerde yüksek büyüme, yüksek ücret ve yüksek nitelikli meslekleri içeren hizmet sektöründedir. Küresel olarak birbirine bağlı bu yeni ekonomide şirketler, örgütlenme biçimlerini ve iş yapma biçimlerini değiştirmiştir. Teknoloji, daha düz yönetim yapıları, merkezi olmayan karar verme, bilgi paylaşımı ve görev ekiplerinin kullanımı, organizasyonlar arası ağ oluşturma, tam zamanında stok ve esnek çalışma düzenlemeleri gibi bu değişiklikleri desteklemiştir. Üçüncü rekabet gerçeği ise ekonomi ve iş dünyasındaki temel değişikliklerin yeni ve farklı

¹Yüksek Lisans Öğrencisi., Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Ereğli Eğitim Fakültesi, erdogann.dilaraa@gmail.com

²Doç. Dr. Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Ereğli Eğitim Fakültesi, cevateker@beun.edu.tr

beceri taleplerini içeriyor olmasıdır. Günümüzde bireylerin başarılı olması için, rutin olmayan yaratıcı görevler yapabilmelerine her zamankinden daha fazla gereksinimi vardır. Kendi kendini yönetme, yaratıcılık, eleştirel düşünme ve yenilikçilik gibi beceriler 21. yüzyıla kadar yeni olmasa da, artık bu çağda herkesten beklenen yeni bir gereklilik halini almıştır. Bugün herhangi bir lise mezunu ister doğrudan işgücüne girmeyi planlasın isterse yükseköğretime devam etmeyi planlasın, artık eleştirel düşünme, problem çözme, iletişim kurma, işbirliği yapma, hızlı şekilde bilgiye ulaşma ve etkili şekilde teknolojiyi kullanabilme becerilerine sahip olması beklenmektedir. Bunlar sadece kariyer başarısı için değil aynı zamanda günümüzün hayatta kalma becerileridir (Partnershipfor 21st Century Skills-P21 ve TheAmericanAssociation of CollegesforTeacherEducation-AACTE, 2010:6-7).

Günümüzde çalışma hayatı yeni bir takım bilgi ve beceri karışımlarını gerektirmektedir. Günümüzde rutine dayalı ve düşünme becerileri gerektiren işler daha yüksek düzeyde bilgi ve uygulama becerisi gerektiren uzman düşünmesi ve karmaşık iletişim gibi becerilerine dönüşmektedir. 21. yy için gerekli olan yeni beceriler şekil 1’ de verilmiştir.

Şekil 1. Yıllara Göre Beceri Kullanımı (Levy ve Murnane, 2004:50’den uyarlanmıştır)

21.yüzyıl becerilerinin belirlenmesine yönelik olarak yürütülen birçok proje ve yayımlanan rapor arasında en kabul gören ve en geniş paydaş ağına sahip çerçeve olan Partnershipfor 21St Century Skills-P21, küresel işgücünün beş milyondan fazla üyesini temsil eden, herkes için yenilikçi, kanıta dayalı eğitim politikaları ve uygulamaları geliştirmek amacıyla, iş dünyası, devlet ve eğitim liderlerinin bir araya geldiği bir oluşumdur (Zhao, 2009; P21, 2009). P21’de, sadece 21.yüzyıl becerilerinin belirlenmesinin, bütüncül olarak öğrenme-öğretme sürecinde yeterli olmadığı belirtilerek, standartlar ve değerlendirme, program ve öğretim, mesleki gelişim ve öğrenme ortamlarından oluşan “destek sistemi” de çerçeveye dâhil edilerek 21.Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi (Framework for 21st Century Learning) oluşturulmuş ve 21.yüzyıl becerilerinin, 21.Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinin her bir ögesine entegre edilmesi gerektiği belirtilmiştir (P21, 2009). Bu bağlamda P21, 21.Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinin 21.yüzyıl becerilerinin entegrasyonunda eğitim sisteminin temel öğelerini dikkate alan ve gelişimini destekleyen bir yapıya sahip olduğu söylenebilir. Örneğin, Amerikan Öğretmen Eğitimi Kurumları Birliği (TheAmericanAssociation of CollegesforTeacherEducation [AACTE]) ve P21 ortaklığında hazırlanan raporda, öğretmen eğitiminde 21.yüzyıl becerilerinin entegrasyonu ve geleceğin eğitimcisi olacak öğretmen adaylarına, bu becerilerin kazandırılmasının önemi ve gerekliliği vurgulanmıştır (P21 ve AACTE, 2010). Buradan hareketle, hizmet öncesi öğretmen eğitimi programlarında 21.yüzyıl becerilerinin yansımaları ve öğretmen adaylarının bu becerilere sahip olma yeterliliklerinin incelenmesi, mevcut durumun ortaya konulması ve 21.yüzyıl becerilerinin eğitim sisteminin her basamağına dâhil edilmesi açısından bir gerekliliktir. Yükseköğretim kurumlarının, özelinde de öğretmen yetiştiren eğitim fakültelerinin bireylere ve öğretmen adaylarına bu özelliklerin kazandırılması açısından rolü büyüktür (Boe, 2013:6; Washer, 2007:58). Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından hazırlanan Öğretmen Strateji Belgesi 2017-2023 (2017a:1) raporunda bu durum şöyle ifade edilmiştir:

“Eğitim sistemlerinin nihai amacı; topluma faydalı, toplumsal değerleri gözeten, etkili iletişim becerilerini edinmiş, değişime uyum sağlayabilen, öğrenme kaynaklarına erişme ve bunlardan etkin bir şekilde yararlanma becerilerini kazanmış, bilgi iletişim teknolojilerini verimli kullanabilen, kendisiyle ve toplumla barışık, inisiyatif alan, araştıran, sorgulayan ve eleştirel düşünme becerilerine sahip özgür bireyler yetiştirebilmektir. Bu niteliklere sahip bireylerden oluşacak bir toplumun inşasında en önemli görev ise öğretmenlere düşmektedir.”

Çağın gerektirdiği niteliklere sahip bireyler yetiştirmenin yolu, nitelikli öğretmen eğitimi ile mümkündür (Özer ve Gelen, 2008; Zhao, 2009). Bu bağlamda, yükseköğretim kurumlarının eğitim fakülteleri, öğretmen adaylarının yetiştirilmesi bakımından farklı bir değere ve öneme sahiptir. Eğitim fakülteleri hâlihazırda 21.yüzyıl öğreneni olan öğretmen adaylarını, 21.yüzyıl becerileriyle donatılmış ve bu becerilerin öğretimini yapabilecek öğretmenler olarak yetiştirmekle sorumludur (Orhan-Göksun, 2016). Bu bağlamda, şimdinin öğrencileri, geleceğin eğitimcileri olacak öğretmen adaylarına hizmet öncesi öğretmen eğitiminde 21.yüzyıl becerilerinin kazandırılmasının önemi ortaya çıkmaktadır.

Bugün 21. Yüzyıl becerileri kadar önemli olan ve birçok dünya ülkesinin ve uluslararası kuruluşların desteklediği politikalardan biri de yaşam boyu öğrenme yeterlilikleridir. Bu politika teknoloji ve küreselleşmeye bağlı diğer değişimlerle birlikte zorunluluk halini de almıştır. Esasından zorunluluk halini alan bu politikalar ihtiyaç duyulan eğitim talebiyle de yakından ilgilidir. 21. Yüzyıl becerilerinin bireylere kazandırılması yaşam boyu öğrenmenin devamlılığı ve dolayısıyla başarılı bir profesyonelleşme için oldukça önemlidir (Boe, 2013; Washer, 2007). Bu bakımdan geleceğimizin teminatı, bugünü yarınları olan çocukların eğitiminde görev alan öğretmenlerin, öğretmen adaylarının özellikle de anadilin öğretilmesi, kullanılması, iletişim gibi becerilerin öğretilmesinde önemli olan Türkçe öğretmen adaylarının bu becerilere sahip olması eğitim sistemimizin başarılı olması için büyük önem taşımaktadır. Bu bakımdan bu araştırmanın konusunu Türkçe öğretmen adaylarının 21. yüzyıl yeterlilikleri ve yaşam boyu öğrenme yeterlilikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi oluşturmaktadır.

1.1. Araştırmanın Amacı ve Alt problemleri

Araştırmanın amacı, Türkçe öğretmen adaylarının 21. Yüzyıl becerileri ile yaşam boyu öğrenme eğilimleri ve bu ikisi arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki alt problemlere yanıt aranmıştır.

1. Türkçe öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri ne düzeydedir?
2. Türkçe öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri; Cinsiyete, Sınıf düzeyine, Akademik başarılarına, Mezun olunan lise türüne, Lisansüstü eğitim yapma isteğine, Kitap okuma alışkanlıklarına göre anlamlı farklılık göstermekte midir?
3. Türkçe öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimleri ne düzeydedir?
4. Türkçe öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimleri; Cinsiyete, Sınıf düzeyine, Akademik başarılarına, Mezun olunan lise türüne, Lisansüstü eğitim yapma isteğine, Kitap okuma alışkanlıklarına göre anlamlı farklılık göstermekte midir?
5. Türkçe öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri ile yaşam boyu öğrenme eğilimleri arasında anlamlı ilişki var mıdır?
6. Türkçe öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerilerinin yaşam boyu öğrenme eğilimleri üzerindeki etkisi nedir?

2. Yöntem

2.1. Araştırma Modeli

Türkçe öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri ile yaşam boyu öğrenme eğilimleri arasındaki ilişkinin incelendiği araştırma bir ilişkisel (korelasyonel) tarama araştırmasıdır. Araştırmada ayrıca öğretmen adaylarının ilgili değişkenlerin belirlenen demografik özelliklere (cinsiyet, sınıf düzeyi, mezun olunan lise türü, akademik başarısı gibi) farklılık gösterip göstermediği de incelenmiştir.

2.2. Evren-Örneklem

Araştırmanın evrenini Türkçe Öğretmenliği bölümünde öğrenim gören öğretmen adayları oluşturmaktadır. Örneklemi ise Batı Karadeniz Bölgesinde yer alan bir üniversitenin eğitim fakültesindeki Türkçe öğretmenliği öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklem seçilirken seçkisiz olmayan uygun örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada etik gerekçelerle araştırmanın yapıldığı üniversiteye ilişkin isimlerine yer verilmemiştir. Araştırmanın katılımcılarına ilişkin sosyo-demografik özellikler Tablo 1. de verilmiştir.

Tablo 1
Katılımcıların Sosyo-Demografik Değişkenlere göre Dağılımı

Değişken	Alt Gruplar	Frekans (f)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kadın	144	72
	Erkek	56	28
Sınıf Düzeyi	1. sınıf	46	23
	2. sınıf	57	28.5
	3. Sınıf	58	29
	4. Sınıf	39	19.5
Akademik Not Ort.	2.99 altı	112	56
	3.00-4.00 arası	88	44
Lise Türü	Anadolu Lisesi	136	68
	Mesleki ve Teknik Lise	31	15.5
	Diğer	33	16.5
Lisans Üstü Eğitim	Evet	65	32.5
	Hayır	58	29
Kitap Okuma Alışkanlığı	Kararsızım	77	38.5
	Düzenli	77	38.5
Toplam	Düzensiz	123	61.5
		200	100

Tablo 1 incelendiğinde, katılımcılarının %72'si (N=144) kadın, %28'i (N=56) erkektir. Katılımcıların yaklaşık olarak $\frac{3}{4}$ 'ü kadın katılımcılardan oluşmaktadır.

2.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada 21. yüzyıl becerileri yeterlilik algıları ölçeği ve yaşam boyu öğrenme becerileri ölçeği kullanılmıştır. Ayrıca öğretmen adaylarının demografik özelliklerini belirlemeyi amaçlayan tanılayıcı bilgiler formu kullanılmıştır.

2.3.1. 21. Yüzyıl becerileri yeterlilik algıları ölçeği

Anagün, Atalay, Kılıç ve Yaşar (2016) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek çok uyuyor ve hiç uymuyor arasında değişen 5'li likert tipi dereceli ölçektir. Ölçek 3 alt boyut ve 42 maddeden oluşmaktadır. Birinci alt boyut "*Öğrenme ve Yenilenme Becerileri*" alt boyutudur. Bu alt boyut 18 maddeden oluşmaktadır (1-18 arası). İkinci alt boyut "*Yaşam ve Kariyer Becerileri*" alt boyutudur ve 16 maddeden oluşmaktadır (19-34 arası). Ölçeği üçüncü alt boyutu "*Bilgi Medya ve Teknoloji Becerileri*" alt boyutudur ve 8 maddeden oluşmaktadır (35-42 arası). Üç faktörün toplam varyansın %51.30'unu açıkladığı belirtilmiştir. Ölçeğin bütününe ilişkin Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı =0.88 olarak bulunmuştur. Alt boyutların güvenilirliğine ilişkin ise sırasıyla 0.84; 0.82; ve 0.81 değerleri belirtilmiştir. Ölçeğin bu araştırmadaki Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı 0.94 olarak belirlenmiştir. Alt boyutlara ilişkin güvenilirlik değerleri ise sırasıyla 0.93; 0.86 ve 0.88 olarak bulunmuştur. Ölçeğin bu araştırmadaki değerlendirilmesinde 5'li likert tipi derecelenmeye dayalı olarak "1.00-1.79= Hiçbir zaman; 1.80-2.59= Nadiren; 2.60-3.39= Bazen; 3.40-4.19= Sık sık; 4.20-5.00= Her zaman" aralık değerleri kullanılmıştır.

2.3.2. Yaşam boyu öğrenme eğilimleri ölçeği

Coşkun (2009) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek “hiçbir zaman” ve “her zaman” arasında değişen 6’lı likert tipi dereceli ölçektir. Ölçek 4 alt boyuttan ve 27 maddeden oluşmaktadır. Birinci alt boyut “Motivasyon” alt boyutu 6 maddeden oluşmaktadır (1-6 arası). İkinci alt boyut, “Sebat” alt boyutudur ve 6 maddeden oluşmaktadır (7-12 arası). Üçüncü alt boyut “Öğrenmeyi Düzenleme Yoksunluğu” alt boyutudur ve 6 maddeden oluşmaktadır (13- 18 arası). Dördüncü alt boyut “Merak Yoksunluğu” alt boyutudur ve 9 maddeden oluşmaktadır (19-27 arası). Ölçeğin ilk üç boyutundan alınabilecek en düşük puan (6x1) 6, orta puan (6x3,5) 21 ve en yüksek puan (6x6) 36’dır. Son boyut olan merak yoksunluğu ise en düşük (9x1) 9, orta puan (9x3,5) 31,5 ve en yüksek (9x6) 54 puan olarak belirlenmiştir. Ölçek ortanca puanı sonuçların normal dağılım gösterdiği sayıtlısına dayalı olarak belirlenmiştir. Ölçekteki cümleler, olumlu uç ile olumsuz uç arasında puanlandırıldıkları için, bir katılımcının tutum puanı ölçekleme boyutunun ortalarında bir yere düşerse, bu kişinin tutumunun ortalarda veya tam oluşmadığı söylenebilir. Buna göre 6’lı likert tipi ölçekte başlangıç noktası 1 alındığında 3,5 değeri “çok az uyuyor ile çok az uymuyor” değerlerinin orta noktası varsayılmıştır. Bu çalışmada da ölçeğin genel ortalamasında ölçekten alınabilecek minimum puan (27x1) 27, ortanca puanı (27x3,5) 94,5 ve maksimum puan (27x6) 162 olarak belirlenmiştir. Merak yoksunluğu ve öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk alt boyutları olumsuz maddelerden oluşmaktadır ve ters puanlanmaktadır. Bu alt boyutlarda puanların yüksek çıkması öğrenmeyi düzenleme ve merak özelliklerinin olumlu olduğu şeklinde değerlendirilmektedir. Ölçeğin bütününe ilişkin Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı 0.90 olarak belirtilmiştir. Ölçeğin bu araştırmadaki Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı 0.76 olarak bulunmuştur. Alt boyutlara ilişkin güvenilirlik değerleri sırasıyla 0.87; 0.88; 0.80; 0.87 olarak bulunmuştur.

Ölçme aracında ayrıca, araştırmanın amacını belirten ve araştırmaya katılan öğretmen adaylarının demografik özelliklerinin belirlemeyi amaçlayan kişisel bilgiler (cinsiyet, sınıf düzeyi, lise türü, lisansüstü eğitim yapma isteği, kitap okuma alışkanlığı) bölümü yer almaktadır.

2.4. Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmada frekans (f), yüzde (%) aritmetik ortalama (\bar{x}) ve standart sapma (SS) kullanılmıştır. Puanların normal dağılım durumlarının incelenmesi için çarpıklık ve basıklık katsayıları ve Kolmogrow-Smirnov testi incelenmiştir. Tablo 2.de puanların normalliğine ilişkin istatistikler verilmiştir.

Tablo 2

Puan Dağılımlarına İlişkin Normallik Testi Sonuçları

Ölçüm	\bar{x}	SS	Basıklık		Çarpıklık		K-S Testi
			Katsayı	Standart H.	Katsayı	Standart H.	
21. Yüzyıl Becerileri	3.96	0.51	-2.667	0.342	-0.998	0.172	Z=1.222; p=0.101
Yaşam Boyu Öğrenme Becerileri	3.28	0.49	3.154	0.342	1.031	0.172	Z=1.80; p=0.063

Kolmogrow-Smirnov Testi, p>0.05

Tablo 2’ de 21. yüzyıl becerileri ölçeği ve yaşam boyu öğrenme yeterlilikleri ölçeğine ilişkin çarpıklık ve basıklık katsayıları incelendiğinde, her iki ölçek için de basıklık (Kurtosis) katsayısı değerlerinin ± 1.5 aralığının üzerinde olduğu ancak çarpıklık (Skewness) katsayısı değerlerinin ± 1.5 aralığında olduğu görülmektedir. Ayrıca her iki ölçek için de Kolmogrow-Smirnov testi sonuçları p>0.05 olduğu görülmektedir. Bu değer ölçek puanlarının normal dağılım sergilediğini göstermektedir. Ölçekte çarpıklık-basıklık ve Kolmogrow-Smirnov testi birlikte değerlendirildiğinde puan dağılımlarının normal (simetrik) dağıldığı kabul edilmiştir. Bu nedenle verilerin analizinde parametrik istatistiklerden bağımsız gruplar için t testi (independentsamples t test), tek yönlü varyans analizi (Oneway ANOVA), Pearson Momentler Çarpımı Korelasyonu kullanılmıştır. Korelasyon değerinde 0.70-1.00 arasında ise “yüksek”; 0.70-0.30 arasında ise “orta”; 0.30-0.00 arasında ise “düşük” düzeyde pozitif yönde ilişki kabul edilmiştir (Büyüköztürk, Çokluk ve Köklü, 2014:63). Verilerin analizinde SPSS 23 istatistik paket programı kullanılmıştır.

3. Bulgular

Bu bölümde Türkçe öğretmen adaylarının 21. Yüzyıl becerileri ile yaşam boyu öğrenme eğilimleri arasındaki ilişkileri belirlemeye dayalı olarak elde edilen bulgu ve yorumlara yer verilmiştir.

3.1. Türkçe Öğretmen Adaylarının 21. Yüzyıl Becerilerine İlişkin Bulgular

Araştırmanın “Türkçe öğretmen adaylarının 21. Yüzyıl becerileri ne düzeydedir?” şeklindeki birinci alt problemine yönelik bulgular ölçek alt boyutlarına göre sunulmuştur. Bu alt boyutuna ilişkin bulgular aritmetik ortalama (\bar{x}) ve standart sapma (SS) değerlerinden yararlanılarak verilmiştir. Türkçe öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri “öğrenme ve yenilenme becerileri” boyutuna ilişkin bulgular Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3
Öğrenme ve Yenilenme Becerileri Boyutuna İlişkin Bulgular

No	Madde	\bar{x}	SS
1	Karşılaştığım sorunların çözümüne yönelik özgün fikirler geliştiririm.	3.70	0.90
2	Yaşamımda özgün fikirler oluşturmak için farklı düşünme tekniklerini (beyin fırtınası, altı şapkalı düşünme) kullanırım.	3.26	1.06
3	Bir problemi sonuca ulaştırmak için farklı çözüm yolları denerim.	3.83	0.88
4	Bütün- parça arasında alışılmışın dışında ilişkiler kurarım.	3.42	0.99
5	Problemlerin çözümü için hayal gücümü kullanırım.	4.02	0.93
6	Yeni fikirleri analiz ederek değerlendiririm.	3.84	0.91
7	Bir konuya ilişkin düşüncelerin farklı boyutlarını anlamaya çalışırım.	3.93	0.92
8	Problemi çözerken farklı bakış açılarını belirlemek için sorular sorarım.	3.92	0.94
9	Problemlere çözüm üretmek için sabırlı bir biçimde çalışırım.	3.65	1.02
10	Bir iddiayı sorgulayarak görüşün dayandığı temel dayanakları araştırırım.	3.65	1.02
11	Karşılaştığım problemleri çözmek için akıl yürütme yollarını kullanırım.	3.94	0.90
12	Problemlerin çözümünde bütün-parça arasındaki ilişkileri analiz ederim.	3.72	0.94
13	Farklı bakış açılarını değerlendiririm.	4.09	0.88
14	Bilgi ve argümanlar arasında ilişkiler kurarak sentezlerim.	3.65	0.94
15	Sonuçlara bilgileri analiz ederek ulaşıyorum.	3.68	0.90
16	Edindiğim bilgiyi farklı yollarla (yazılı, sözlü gibi) diğerleriyle paylaşıyorum.	3.75	0.93
17	Zamanı etkili kullanırım.	3.28	1.06
18	Yeteneklerimi geliştirmek için girişimde bulunurum.	3.64	0.96
	Öğrenme ve Yenilenme Becerileri	3.72	0.64

Tablo 3’te 21. Yüzyıl becerilerinin “öğrenme ve yenilenme becerileri” boyutuna ilişkin ortalamalar incelendiğinde katılım düzeyinin en yüksek olduğu maddeler “13. Farklı bakış açılarını değerlendiririm” ($\bar{x}= 4.09$; $SS=0.88$), “5. Problemlerin çözümü için hayal gücünü kullanırım” ($\bar{x}= 4.02$; $SS=0.93$), “11. Karşılaştığım problemleri çözmek için akıl yürütme yollarını kullanırım” ($\bar{x}= 3.94$; $SS=0.90$) maddeleridir.

Katılım düzeyinin en düşük olduğu maddeler ise “2. Yaşamımda özgün fikirler oluşturmak için farklı düşünme tekniklerini (beyin fırtınası, altı şapkalı düşünme) kullanırım” ($\bar{x}= 3.26$; $SS=1.06$), “17. Zamanı etkili kullanırım” ($\bar{x}= 3.28$; $SS=1.06$), “4. Bütün- parça arasında alışılmışın dışında ilişkiler kurarım” ($\bar{x}=3.42$; $SS=0.99$) maddeleridir. Alt boyut toplamına ilişkin ortalamaların ise ($\bar{x}= 3.72$; $SS=0.64$ olarak bulunmuştur. Bu ortalama değeri “sık sık” aralığına karşılık gelmektedir. Türkçe öğretmen adaylarının “yaşam ve kariyer becerileri” boyutuna ilişkin bulgular Tablo 4 ‘te verilmiştir.

Tablo 4
Yaşam ve Kariyer Becerileri Boyutuna İlişkin Bulgular

No	Madde	\bar{x}	SS
19	Diğerlerinin bir konu üzerindeki düşüncelerini dinlerim.	4.18	0.81
20	Etkili iletişim becerilerine sahibim.	3.82	0.91
21	Grup çalışmalarında etkin bir biçimde çalışabilme becerisine sahibim.	3.96	0.93
22	Grup üyeleriyle uyumlu bir biçimde çalışırım.	4.20	0.92
23	Grup çalışmalarında sorumluluk üstlenirim.	4.24	0.93
24	Grup çalışmalarında bireysel katkılara değer veririm.	4.34	0.79
25	Başkalarının önerilerine dayalı olarak fikirlerimi değiştirme konusunda esneğimdir.	3.73	1.07
26	Yaşamımdaki farklı rollere (arkadaş, vatandaş, ekonomik, güç, aile üyesi) uyum sağlarım.	4.11	0.89
27	Yeni durumlara uyum sağlamada rahat değilimdir.	3.07	1.29
28	Eleştirilere açığımdır.	3.68	1.11
29	Sorunlara çözüm üretmek için farklı bakış açılarını önemserim.	4.22	0.79
30	Öğrenmenin yaşam boyu devam eden bir süreç olduğunu bilirim.	4.53	0.75
31	Gelecekteki olayları tahmin etmek için geçmiş deneyimlerimden yararlanırım.	4.23	0.91
32	Ne zaman konuşup ne zaman dinlemem gerektiğini bilirim.	4.24	0.90
33	Başkalarıyla iletişimimde saygılıyım.	4.41	0.85
34	Farklı kültürlere saygı duyarım.	4.51	0.83
	Yaşam ve Kariyer Becerileri	4.08	0.53

Tablo 4.’te 21. Yüzyıl becerilerinin “yaşam ve kariyer becerileri” boyutuna ilişkin ortalamalar incelendiğinde katılım düzeyinin en yüksek olduğu maddeler “30. Öğrenmenin yaşam boyu devam eden bir süreç olduğunu bilirim” ($\bar{x}= 4.53$; $SS=0.75$), “34. Farklı kültürlere saygı duyarım” ($\bar{x}= 4.51$; $SS=0.83$), “33. Başkalarıyla iletişimimde saygılıyım” ($\bar{x}= 3.94$; $SS=0.90$) maddeleridir.

Katılım düzeyinin en düşük olduğu maddeler ise “27. Yeni durumlara uyum sağlamada rahat değilimdir” ($\bar{x}= 3.07$; $SS=1.29$), “28. Eleştirilere açığımdır” ($\bar{x}=3.68$; $SS=1.11$), “25. Başkalarının önerilerine dayalı olarak fikirlerimi değiştirme konusunda esneğimdir” ($\bar{x}= 3.73$; $SS=1.07$) maddeleridir. Alt boyut toplamına ilişkin ortalamaların ise ($\bar{x}= 4.08$; $SS=0.53$) olarak bulunmuştur. Bu ortalama değeri “sık sık” aralığına karşılık gelmektedir. Türkçe öğretmen adaylarının “bilgi, medya ve teknoloji becerileri” boyutuna ilişkin bulgular Tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5
Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri Boyutuna İlişkin Bulgular

No	Madde	\bar{x}	SS
35	Diğerleriyle iletişim kurmak için medya ve teknolojiyi etkin kullanırım.	4.30	0.83
36	Medyadaki mesajların hangi amaçlara yönelik olarak yapılandırıldığını bilirim.	4.19	0.86
37	Medyanın bireylerin düşüncelerini yönlendirmede etkili olduğunu bilirim.	4.32	0.79
38	Bilgi edinmede uygun medya araçlarını kullanırım.	4.26	0.80
39	Farklı medya araçlarını kullanırım.	4.18	0.87
40	Bilgiye ulaşmada teknolojik araçları kullanırım.	4.34	0.82
41	Bilgiyi analiz ederken teknolojik araçları kullanırım.	4.30	0.82
42	Bilgi paylaşımında sosyal ağları kullanırım.	4.15	0.99
	Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri	4.25	0.63

Tablo 5'te 21. Yüzyıl becerilerinin "bilgi, medya ve teknoloji becerileri" boyutuna ilişkin ortalamalar incelendiğinde katılım düzeyinin en yüksek olduğu maddeler "40. Bilgiye ulaşmada teknolojik araçları kullanırım" ($\bar{x}= 4.34$; $SS=0.82$), "37. Medyanın bireylerin düşüncelerini yönlendirmede etkili olduğunu bilirim" ($\bar{x}= 4.51$; $SS=0.83$), "41. Bilgiyi analiz ederken teknolojik araçları kullanırım" ($\bar{x}= 3.94$; $SS=0.90$) ve "35. Diğerleriyle iletişim kurmak için medya ve teknolojiyi etkin kullanırım" maddeleridir. Katılım düzeyinin en düşük olduğu maddeler ise "42. Bilgi paylaşımında sosyal ağları kullanırım" ($\bar{x}= 4.15$; $SS=0.99$), "39. Farklı medya araçlarını kullanırım" ($\bar{x}=4.18$; $SS=0.87$), "36. Medyadaki mesajların hangi amaçlara yönelik olarak yapılandırıldığını bilirim" ($\bar{x}= 4.19$; $SS=0.86$) maddeleridir. Alt boyut toplamına ilişkin ortalamasının ise ($\bar{x}= 4.25$; $SS=0.63$) olarak bulunmuştur. Bu ortalama değeri "her zaman" aralığına karşılık gelmektedir. Türkçe öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri yeterliliklerine ilişkin bulgular Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6
21. Yüzyıl Becerilerine İlişkin Bulgular

	21. Yüzyıl Becerileri	\bar{x}	SS
1	Öğrenme ve Yenilenme Becerileri	3.72	0.64
2	Yaşam ve Kariyer Becerileri	4.08	0.53
3	Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri	4.25	0.63
	21. Yüzyıl Becerileri	3.96	0.51

Tablo 6'da araştırmanın birinci alt probleme ilişkin bulgular genel olarak incelendiğinde, Türkçe öğretmenlerinin 21. Yüzyıl becerilerinde kendilerini yeterli olarak algıladıkları görülmektedir.

3.2. Türkçe Öğretmen Adaylarının 21. Yüzyıl Becerilerinin Karşılaştırılması

Araştırmanın ikinci alt problemi "Türkçe öğretmen adaylarının 21. Yüzyıl becerilerinin cinsiyete, sınıf düzeyine, akademik başarılarına, mezun oldukları lise türüne, lisansüstü eğitim yapma isteklerine, kitap okuma alışkanlıklarına göre farklılaşmakta mıdır? Şeklinde. Türkçe öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerilerinin cinsiyete göre karşılaştırılmasına ilişkin bağımsız gruplar t testi sonuçları Tablo 7' de verilmiştir.

Tablo 7;
Türkçe Öğretmen Adaylarının 21. Yüzyıl Becerilerinin Cinsiyete Göre Karşılaştırılması

	Cinsiyet	N	\bar{x}	SS	SD	t	p
Öğrenme ve Yenilenme Becerileri	Kadın	144	3.73	0.62	198	0.393	0.695
	Erkek	56	3.69	0.71			
Yaşam ve Kariyer Becerileri	Kadın	144	4.14	0.50	198	2.632	0.009*
	Erkek	56	3.92	0.57			
Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri	Kadın	144	4.27	0.59	198	0.722	0.471
	Erkek	56	4.20	0.72			
21. Yüzyıl Becerileri	Kadın	144	3.99	0.48	198	1.407	0.161
	Erkek	56	3.88	0.58			

*p<0.05

Tablo 7 incelendiğinde “öğrenme ve yenilenme becerileri” alt boyutunda kadın öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{x}=3.73$; $SS=0.62$) ile erkek öğretmen adayları ($\bar{x}=3.69$; $SS=0.71$) arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır ($t=0.393$; $p>0.05$).

“Yaşam ve kariyer becerileri” alt boyutunda kadın öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{x}=4.14$; $SS=0.50$) ile erkek öğretmen adayları ($\bar{x}=3.92$; $SS=0.57$) arasında anlamlı farklılaşma bulunmuştur ($t=2.632$; $p>0.05$). Kadın öğretmen adaylarının yaşam ve kariyer becerileri algılarının erkek öğretmen adaylarından istatistiksel olarak anlamlı şekilde yüksek olduğu görülmektedir.

“Bilgi, medya ve teknoloji becerileri” alt boyutunda kadın öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{x}=4.27$; $SS=0.59$) ile erkek öğretmen adayları ($\bar{x}=4.20$; $SS=0.72$) arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır ($t=0.722$; $p>0.05$).

21. Yüzyıl becerileri ölçeği toplam puanlara göre kadın öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{x}=3.99$; $SS=0.48$) ile erkek öğretmen adayları ($\bar{x}=3.88$; $SS=0.58$) arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır ($t=0.722$; $p>0.05$). 21. yüzyıl becerilerinin sınıf düzeyine göre karşılaştırılmasına ilişkin tek yönlü varyans analizi sonuçları Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8
Türkçe Öğretmen Adaylarının 21. Yüzyıl Becerilerinin Sınıf Düzeyine Göre Karşılaştırılması

	Sınıf	N	\bar{x}	SS	SD	F	p
Öğrenme ve Yenilenme Becerileri	1. Sınıf	46	3.65	0.73	3-196	1.186	0.316
	2. Sınıf	57	3.77	0.72			
	3. Sınıf	58	3.63	0.58			
	4. Sınıf	39	3.85	0.49			
Yaşam ve Kariyer Becerileri	1. Sınıf	46	4.11	0.54	3-196	0.326	0.806
	2. Sınıf	57	4.03	0.61			
	3. Sınıf	58	4.12	0.46			
	4. Sınıf	39	4.06	0.48			
Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri	1. Sınıf	46	4.31	0.78	3-196	1.044	0.374
	2. Sınıf	57	4.14	0.62			
	3. Sınıf	58	4.25	0.58			
	4. Sınıf	39	4.36	0.51			
21. Yüzyıl Becerileri	1. Sınıf	46	3.95	0.59	3-196	0.269	0.848
	2. Sınıf	57	3.94	0.56			
	3. Sınıf	58	3.94	0.45			

4. Sınıf	39	4.02	0.41
----------	----	------	------

*p<0.05

Tablo 8 incelendiğinde “öğrenme ve yenilenme becerileri” alt boyutunda birinci sınıf öğretmen adaylarının ($\bar{x}=3.65$; $SS=0.73$), ikinci sınıf öğretmen adaylarının ($\bar{x}=3.77$; $SS=0.72$), üçüncü sınıf öğretmen adaylarının ($\bar{x}=3.63$; $SS=0.58$) ve dördüncü sınıf öğretmen adaylarının ($\bar{x}=3.85$; $SS=0.49$) ortalamaları arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır ($F=1.186$; $p>0.05$).

“Yaşam ve kariyer becerileri” alt boyutunda birinci sınıf öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{x}=4.11$; $SS=0.54$), ikinci sınıf öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{x}=4.03$; $SS=0.61$), üçüncü sınıf öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{x}=4.12$; $SS=0.46$) ve dördüncü sınıf öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{x}=4.06$; $SS=0.48$) arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır ($F=0.326$; $p>0.05$).

“Bilgi, medya ve teknoloji becerileri” alt boyutunda birinci sınıf öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{x}=4.31$; $SS=0.78$), ikinci sınıf öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{x}=4.14$; $SS=0.62$), üçüncü sınıf öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{x}=4.25$; $SS=0.58$) ve dördüncü sınıf öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{x}=4.36$; $SS=0.51$) arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır ($F=1.044$; $p>0.05$).

21. Yüzyıl becerileri ölçeği toplam puanlara göre birinci sınıf öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{x}=3.95$; $SS=0.59$), ikinci sınıf öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{x}=3.94$; $SS=0.56$), üçüncü sınıf öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{x}=3.94$; $SS=0.45$) ve dördüncü sınıf öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{x}=4.02$; $SS=0.41$) arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır ($F=0.269$; $p>0.05$). 21. yüzyıl becerilerinin akademik başarılarına göre karşılaştırılmasına ilişkin bağımsız gruplar t testi sonuçları Tablo 9’da verilmiştir.

Tablo 9

Türkçe Öğretmen Adaylarının 21. Yüzyıl Becerilerinin Akademik Başarılarına Göre Karşılaştırılması

	Akademik Başarı	N	\bar{x}	SS	SD	t	p
Öğrenme ve Yenilenme Becerileri	3.00 altı	112	3.67	0.70	198	-1.128	0.26
	3.00-4.00 arası	88	3.78	0.57			
Yaşam ve Kariyer Becerileri	3.00 altı	112	4.08	0.54	198	-0.091	0.92
	3.00-4.00 arası	88	4.08	0.51			
Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri	3.00 altı	112	4.28	0.69	198	0.567	0.57
	3.00-4.00 arası	88	4.22	0.55			
21. Yüzyıl Becerileri	3.00 altı	112	3.94	0.55	198	-0.510	0.61
	3.00-4.00 arası	88	3.98	0.46			

*p<0.05

Tablo 9 incelendiğinde “öğrenme ve yenilenme becerileri” alt boyutunda akademik başarıları 3.00’ün altında olan öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{x}=3.67$; $SS=0.70$) ile 3.00-4.00 arasında olanların ortalamaları ($\bar{x}=3.78$; $SS=0.57$) arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır ($t=-1,128$; $p>0,05$).

“Yaşam ve kariyer becerileri” alt boyutunda akademik başarıları 3.00’ün altında olan öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{x}=4.08$; $SS=0.54$) ile 3.00-4.00 arasında olanların ortalamaları ($\bar{x}=4.08$; $SS=0.51$) arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır ($t=-0,091$; $p>0,05$).

“Bilgi ve medya teknolojileri becerileri” alt boyutunda akademik başarıları 3.00’ün altında olan öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{x}=4.28$; $SS=0.69$) ile 3.00-4.00 arasında olanların ortalamaları ($\bar{x}=4.22$; $SS=0.55$) arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır ($t=0.567$; $p>0,05$).

21. Yüzyıl becerileri ölçeği toplam puanlara göre akademik başarıları 3.00’ün altında olan öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{x}=3.94$; $SS=0.55$) ile 3.00-4.00 arasında olanların ortalamaları ($\bar{x}=3.98$; $SS=0.46$) arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır ($t=-0,510$; $p>0,05$). Türkçe öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerilerinin mezun oldukları lise türüne göre karşılaştırılmasına ilişkin tek yönlü varyans analizi sonuçları Tablo 10’da verilmiştir.

Tablo 10

Türkçe Öğretmen Adaylarının 21. Yüzyıl Becerilerlerinin Lise Türüne Göre Karşılaştırılması

	Lise Türü	N	\bar{x}	SS	SD	F	p
Öğrenme ve Yenilenme Becerileri	Anadolu L.	136	3.69	0.62			
	Mesleki ve Teknik A.L.	31	3.90	0.60	2-197	1.430	0.24
	Diğer	33	3.66	0.76			
Yaşam ve Kariyer Becerileri	Anadolu L.	136	4.08	0.51			
	Mesleki ve Teknik A.L.	31	4.17	0.51	2-197	0.954	0.387
	Diğer	33	3.99	0.61			
Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri	Anadolu L.	136	4.29	0.56			
	Mesleki ve Teknik A.L.	31	4.28	0.66	2-197	1.918	0.15
	Diğer	33	4.06	0.83			
21. Yüzyıl Becerileri	Anadolu L.	136	3.96	0.46			
	Mesleki ve Teknik A.L.	31	4.07	0.50	2-197	1.411	0.24
	Diğer	33	3.86	0.67			

*p<0.05

Tablo 10 incelendiğinde “öğrenme ve yenilenme becerileri” alt boyutunda Anadolu Lisesinden mezun olan öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =3.69; SS=0.62), Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinden mezun olan öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =3.90; SS=0.60) ve diğer liselerden mezun olan öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =3.66; SS=0.76) arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır (F=1.430; p>0.05).

“Yaşam ve kariyer becerileri” alt boyutunda Anadolu Lisesinden mezun olan öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =4.08; SS=0.51), Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinden mezun olan öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =4.17; SS=0.51) ve diğer liselerden mezun olan öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =3.99; SS=0.61) arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır (F=0.954; p>0.05).

“Bilgi, medya ve teknoloji becerileri” alt boyutunda Anadolu Lisesinden mezun olan öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =4.28; SS=0.66), Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinden mezun olan öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =4.06; SS=0.83) ve diğer liselerden mezun olan öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =3.96; SS=0.46) arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır (F=1.918; p>0.05).

21. yüzyıl becerileri ölçeği toplam puanlara göre Anadolu Lisesinden mezun olan öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =3.96; SS=0.46), Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinden mezun olan öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =4.07; SS=0.50) ve diğer liselerden mezun olan öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =3.86; SS=0.67) arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır (F=1.411; p>0.05). 21. yüzyıl becerilerlerinin lisansüstü eğitim isteğine göre karşılaştırılmasına ilişkin varyans analizi sonuçları Tablo 11’de verilmiştir.

Tablo 11

Türkçe Öğretmen Adaylarının 21. Yüzyıl Becerilerinin Lisansüstü Eğitim İsteklerine Göre Karşılaştırılması

	Lisansüstü Eğitim	N	\bar{x}	SS	SD	F	p
Öğrenme ve Yenilenme Becerileri	Evet	65	3.79	0.69			
	Hayır	58	3.62	0.56	2-197	0.980	0.37
	Kararsızım	77	3.73	0.66			
Yaşam ve Kariyer Becerileri	Evet	65	4.08	0.53			
	Hayır	58	4.05	0.53	2-197	0.151	0.86
	Kararsızım	77	4.10	0.53			

Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri	Evet	65	4.33	0.65	2-197	0.698	0.49
	Hayır	58	4.20	0.60			
	Kararsızım	77	4.23	0.63			
21. Yüzyıl Becerileri	Evet	65	4.00	0.54	2-197	0.631	0.53
	Hayır	58	3.90	0.45			
	Kararsızım	77	3.97	0.52			

*p<0.05

Tablo 11 incelendiğinde “öğrenme ve yenilenme becerileri” alt boyutunda lisansüstü eğitim yapmak isteyen öğretmen adayları ortalamaları (\bar{x} =3.79; SS=0.69), istemeyen öğretmen adayları ortalamaları (\bar{x} =3.62; SS=0.56) ve kararsız öğretmen adayları ortalamaları (\bar{x} =3.73; SS=0.66) arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır (F=0.980; p>0.05).

“Yaşam ve kariyer becerileri” alt boyutunda lisansüstü eğitim yapmak isteyen öğretmen adayları ortalamaları (\bar{x} =4.08; SS=0.53), yapmak istemeyen öğretmen adayları ortalamaları (\bar{x} = 4.05; SS=0.53) ve kararsız öğretmen adayları ortalamaları (\bar{x} =4.10; SS=0.53) arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır (F=0.151; p>0.05).

“Bilgi, medya ve teknoloji becerileri” alt boyutunda lisansüstü eğitim yapmak isteyen öğretmen adayları ortalamaları (\bar{x} =4.33; SS=0.65), yapmak istemeyen öğretmen adayları ortalamaları (\bar{x} =4.20; SS=0.60) ve kararsız öğretmen adayları ortalamaları (\bar{x} = 4.23; SS=0.63) arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır (F=0.698; p>0.05).

21. yüzyıl becerileri toplam puana göre lisansüstü eğitim yapmak isteyen öğretmen adayları ortalamaları (\bar{x} =4.00; SS=0.54), istemeyen öğretmen adayları ortalamaları (\bar{x} =3.90; SS=0.45) ve kararsız öğretmen adayları ortalamaları (\bar{x} =3.97; SS=0.52) arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır (F=0.631; p>0.05). Türkçe öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerilerinin kitap okuma alışkanlıklarına göre karşılaştırılmasına ilişkin bağımsız gruplar t testi sonuçları Tablo 12’de verilmiştir.

Tablo 12

Türkçe Öğretmen Adaylarının 21. Yüzyıl Becerilerinin Kitap Okuma Alışkanlıklarına Göre Karşılaştırılması

	Kitap Okuma	N	\bar{x}	SS	SD	t	p
Öğrenme ve Yenilenme Becerileri	Düzenli	77	3.74	0.63	198	0.416	0.67
	Düzensiz	123	3.70	0.65			
Yaşam ve Kariyer Becerileri	Düzenli	77	4.15	0.51	198	1.382	0.16
	Düzensiz	123	4.04	0.53			
Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri	Düzenli	77	4.33	0.59	198	1.414	0.15
	Düzensiz	123	4.20	0.65			
21. Yüzyıl Becerileri	Düzenli	77	4.01	0.49	198	1.102	0.27
	Düzensiz	123	3.93	0.52			

*p<0.05

Tablo 12 incelendiğinde “öğrenme ve yenilenme becerileri” alt boyutunda düzenli kitap okuyan öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =3.74; SS=0.63) ile düzensiz kitap okuyan öğretmen adayları (\bar{x} =3.70; SS=0.65) arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır (t=0.416; p>0.05).

“Yaşam ve kariyer becerileri” alt boyutunda düzenli kitap okuyan öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =4.15; SS=0.51) ile düzensiz kitap okuyan öğretmen adayları (\bar{x} =4.04; SS=0.53) arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır (t=1.382; p>0.05).

“Bilgi, medya ve teknoloji becerileri” alt boyutunda düzenli kitap okuyan öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =4.33; SS=0.59) ile düzensiz kitap okuyan öğretmen adayları (\bar{x} =4.20; SS=0.65) arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır (t =1.414; p >0.05).

21. Yüzyıl becerileri ölçeği toplam puanlara göre düzenli kitap okuyan öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =4.01; SS=0.49) ile düzensiz kitap okuyan öğretmen adayları (\bar{x} =3.93; SS=0.52) arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır (t =1.102; p >0.05).

3.3. Türkçe Öğretmen Adaylarının Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerine İlişkin Bulgular

Araştırmanın “Türkçe öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimleri düzeydedir?” şeklindeki üçüncü alt problemine yönelik bulgular ölçek alt boyutlarına göre sunulmuştur. Bu alt boyutuna ilişkin bulgular aritmetik ortalama (\bar{x}) ve standart sapma (SS) değerlerinden yararlanılarak verilmiştir. Türkçe öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin “motivasyon” alt boyutuna ilişkin bulgular Tablo 13’te verilmiştir.

Tablo 13

Motivasyon Alt Boyutuna İlişkin Bulgular

No	Madde	\bar{x}	SS
1	Kendimi geliştirmek için farklı alanlarda yeni bilgi ve beceriler kazanmak tam bana göredir.	5.19	1.01
2	Kişisel gelişimimi sağlayacağına inanırsam her türlü bilgiyi kolaylıkla öğrenebilirim.	5.25	1.03
3	Hayattaki öncelikli hedeflerimden birisi de sürekli yeni bilgi ve beceriler kazanarak kişisel gelişimimi sağlamaktır.	5.11	0.98
4	Yeterli maddi olanaklara sahip olsam da, kişisel gelişimim için yeni bilgi ve beceriler kazanmaya devam ederim.	5.21	1.03
5	Sürekli yeni şeyler öğrenmek benim için bir tutkudur.	4.97	1.06
6	Yeni bilgi ve beceriler öğrenme konusunda arkadaşlarımdan daha istekliyim.	4.46	1.13
	Motivasyon	30.21	4.88

Tablo 13’te yaşam boyu öğrenme eğilimleri “motivasyon” boyutuna ilişkin ortalamalar incelendiğinde katılım düzeyinin en yüksek olduğu maddeler “2. *Kişisel gelişimimi sağlayacağına inanırsam her türlü bilgiyi kolaylıkla öğrenebilirim*” (\bar{x} = 5.25; SS=1.03), “4. *Yeterli maddi olanaklara sahip olsam da, kişisel gelişimim için yeni bilgi ve beceriler kazanmaya devam ederim*” (\bar{x} = 5.21; SS=1.03) maddeleridir.

Katılım düzeyinin en düşük olduğu maddeler ise “6. *Yeni bilgi ve beceriler öğrenme konusunda arkadaşlarımdan daha istekliyim*” (\bar{x} = 4.46; SS=1.13), “5. *Sürekli yeni şeyler öğrenmek benim için bir tutkudur*” (\bar{x} = 4.97; SS=1.06) maddeleridir. Alt boyut toplamına ilişkin ortalamanın ise (\bar{x} = 30.21; SS=4.88) olarak bulunmuştur. Ölçek alt boyutundan alınabilecek en düşük puan 6, orta puan (6x3.5) 21, en yüksek puan 36 olduğu düşünüldüğünde bu alt boyuta ilişkin Türkçe öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin orta puan üzerinde ve görece yüksek olduğu görülmektedir. Türkçe öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin “sebat” alt boyutuna ilişkin bulgular Tablo 14’te verilmiştir.

Tablo 14

Sebat Alt Boyutuna İlişkin Bulgular

No	Madde	\bar{x}	SS
7	Zamanımın büyük bir kısmını öğrenmek amacıyla araştırma yapmaya harcamak hoşuma gider	4.25	1.32
8	Programım yoğun olsa bile, kendi kendime yeni bilgi ve beceriler öğrenmek için fırsatlar yaratırım.	4.05	1.30
9	Yeni bilgi ve beceriler öğrenebilmek için özel harcamalarımdan pay ayırım	4.26	1.36

10	Herhangi bir zorunluluk olmadan yeni bilgi ve beceriler kazanmak için kendiliğimden çabalarım	4.82	1.16
11	Öncelikli hedeflerimi gerçekleştirirken bunlarla ilgili olmayan yeni bilgi ve beceriler de kazanmaya çalışırım.	4.57	1.17
12	Öğrendiğim konu zor ve karmaşık da olsa onu en iyi biçimde öğrenmek için çabalarım	4.73	1.31
	Sebat	26.69	6.02

Tablo 14'te yaşam boyu öğrenme eğilimleri "sebat" boyutuna ilişkin ortalamalar incelendiğinde katılım düzeyinin en yüksek olduğu maddeler "10. Herhangi bir zorunluluk olmadan yeni bilgi ve beceriler kazanmak için kendiliğimden çabalarım" (\bar{x} = 4.82; SS=1.163), "12. Öğrendiğim konu zor ve karmaşık da olsa onu en iyi biçimde öğrenmek için çabalarım" (\bar{x} = 4.73; SS=1.31) maddeleridir.

Katılım düzeyinin en düşük olduğu maddeler ise "8. Programım yoğun olsa bile, kendi kendime yeni bilgi ve beceriler öğrenmek için fırsatlar yaratırım" (\bar{x} = 4.05; SS=1.30), "7. Zamanımın büyük bir kısmını öğrenmek amacıyla araştırma yapmaya harcamak hoşuma gider" (\bar{x} = 4.25; SS=1.32) maddeleridir. Alt boyut toplamına ilişkin ortalamasının ise (\bar{x} = 26.69; SS=6.02) olarak bulunmuştur. Ölçek alt boyutundan alınabilecek en düşük puan 6, orta puan (6x3.5) 21, en yüksek puan 36 olduğu düşünüldüğünde bu alt boyuta ilişkin Türkçe öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme yeterliliklerinin orta puan üzerinde olduğu görülmektedir. Türkçe öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimleri "öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk" alt boyutuna ilişkin bulgular Tablo 15'te verilmiştir.

Tablo 15
Öğrenmeyi Düzenlemede Yoksunluk Alt Boyutuna İlişkin Bulgular

No	Madde	\bar{x}	SS
13	Mesleğimle ilgili olmayan konularda yeni bilgi ve beceriler kazanmanın bana yararı olacağına <u>inanmam</u>	5.20	1.46
14	Sadece kişisel gelişimimi sağlamak için sürekli yeni bilgi ve beceriler kazanmak bana <u>anlamsız</u> gelir.	5.22	1.38
15	Çevremdekilerin öğrenme sürecime yapacakları katkıları <u>önemsemem</u> .	5.49	1.07
16	Zorunlu haller dışında mesleğimle ilgili bilgi kaynaklarımı (kitap, internet vb.) <u>kullanmam</u> .	5.37	1.24
17	Mesleğimle ilgili yeni karşılaştığım bir bilgi veya beceriyi öğrenmekte zorlanacağımı düşünüyorum.	4.43	1.59
18	Öğrendiklerimle ilgili olarak kendi kendimi değerlendirmem yeni konuları <u>öğrenmeme</u> engel olur	5.23	1.19
	Öğrenmeyi Düzenlemede Yoksunluk	30.95	5.67

Tablo 15'te yaşam boyu öğrenme eğilimleri "öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk" boyutuna ilişkin ortalamalar incelendiğinde katılım düzeyinin en yüksek olduğu maddeler "15. Çevremdekilerin öğrenme sürecime yapacakları katkıları önemsemem" (\bar{x} = 5.49; SS=1.07) ve "16. Zorunlu haller dışında mesleğimle ilgili bilgi kaynaklarımı (kitap, internet vb.) kullanmam" (\bar{x} = 5.37; SS=1.24) maddeleridir.

Katılım düzeyinin en düşük olduğu maddeler ise "17. Mesleğimle ilgili yeni karşılaştığım bir bilgi veya beceriyi öğrenmekte zorlanacağımı düşünüyorum" (\bar{x} =4.43; SS=1.59), "13. Mesleğimle ilgili olmayan konularda yeni bilgi ve beceriler kazanmanın bana yararı olacağına inanmam" (\bar{x} = 5.20; SS=1.46) maddeleridir. Alt boyut toplamına ilişkin ortalamasının ise (\bar{x} = 30.95; SS=5.67) olarak bulunmuştur. Ölçek alt boyutundan alınabilecek en düşük puan 6, orta puan (6x3.5) 21, en yüksek puan 36 olduğu düşünüldüğünde bu alt boyuta ilişkin Türkçe öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin orta puan üzerinde ve görece yüksek olduğu görülmektedir. Türkçe öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin "merak yoksunluğu" alt boyutuna ilişkin bulgular Tablo 16'da verilmiştir.

Tablo 16**Merak Yoksunluğu Alt Boyutuna İlişkin Bulgular**

No	Madde	\bar{x}	SS
19	Zorunlu değilsem (sınav, proje vb için) zamanımı araştırma yaparak kaybetmek <u>istemem</u> .	4.65	1.49
20	Kişisel gelişimim için harcayacağım zamanı sevdiğilerimle birlikte geçirmeyi tercih ederim.	3.97	1.59
21	Öğrendiğim konudan sorumlu değilsem (sınav vb. olmayacaksam) eksiklerimi tamamlamak için çaba harcamayı gerekli <u>görmem</u> .	4.71	1.47
22	Zorunlu olmadıkça sadece yeni şeyler öğreneceğim diye kurs ve seminerlere katılmam bana zaman kaybettireceğini düşünürüm.	5.13	1.34
23	Sadece merak ediyorum diye bir konuyu öğrenmek için vakit <u>ayırmam</u> .	5.38	1.23
24	Kütüphanelerin sıkıcı yerler olduğunu düşünürüm.	5.22	1.34
25	Zorunlu haller dışında yeni şeyler öğrenmek için çaba harcamak yerine, hobilerimle ilgilenmeyi tercih ederim.	4.11	1.60
26	Eğer beni maddi olarak sıkıntıya düşürecekse yeni bilgi ve beceriler öğrenmek için çaba harcamak <u>istemem</u> .	4.37	1.50
27	Sürekli yeni bilgi ve beceriler öğrenmek zorunda hissetmek beni rahatsız eder.	4.70	1.66
	Merak Yoksunluğu	42.26	9.32

Tablo 16'da yaşam boyu öğrenme eğilimleri "yoksunluğu" boyutuna ilişkin ortalamalar incelendiğinde katılım düzeyinin en yüksek olduğu maddeler "23. Sadece merak ediyorum diye bir konuyu öğrenmek için vakit ayırmam" ($\bar{x}= 5.38$; $SS=1.23$) ve "24. Kütüphanelerin sıkıcı yerler olduğunu düşünürüm" ($\bar{x}= 5.22$; $SS=1.34$) maddeleridir.

Katılım düzeyinin en düşük olduğu maddeler ise "20. Kişisel gelişimim için harcayacağım zamanı sevdiğilerimle birlikte geçirmeyi tercih ederim" ($\bar{x}=3.97$; $SS=1.59$), "25. Zorunlu haller dışında yeni şeyler öğrenmek için çaba harcamak yerine, hobilerimle ilgilenmeyi tercih ederim" ($\bar{x}= 4.11$; $SS=1.60$) maddeleridir. Alt boyut toplamına ilişkin ortalamasının ise ($\bar{x}= 42.26$; $SS=9.32$) olarak bulunmuştur. Ölçek alt boyutundan alınabilecek en düşük puan 9, orta puan (9×3.5) 31.5, en yüksek puan 54 olduğu düşünüldüğünde Türkçe öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin orta puan üzerinde ve görece yüksek olduğu görülmektedir. Türkçe öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimlerine ilişkin bulgular Tablo 17'de verilmiştir.

Tablo 17**Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerine İlişkin Bulgular**

21. Yüzyıl Becerileri		\bar{x}	SS
1	Motivasyon	30.21	4.88
2	Sebat	26.69	6.02
3	Öğrenmeyi Düzenlemede Yoksunluk	30.95	5.67
4	Merak Yoksunluğu	42.26	9.32
	Yaşam Boyu Öğrenme Becerileri	130.12	19.32

Tablo 17'de araştırmanın üçüncü alt probleme ilişkin bulgular genel olarak incelendiğinde, ölçeğin tümünden alınabilecek en düşük puan 27, orta puan (27×3.5) 94.5 ve en yüksek puan (27×6) 162 olduğu düşünüldüğünde Türkçe öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerine göre kendilerini yeterli olarak algıladıkları görülmektedir.

3.4. Türkçe Öğretmen Adaylarının Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerinin Karşılaştırılması

Araştırmanın dördüncü alt problemi “Türkçe öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimleri cinsiyete, sınıf düzeyine, akademik başarılarına, mezun oldukları lise türüne, lisansüstü eğitim yapma isteklerine, kitap okuma alışkanlıklarına göre farklılaşmakta mıdır? Şeklindedir. Türkçe öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin cinsiyete göre karşılaştırılmasına ilişkin bağımsız gruplar t testi sonuçları Tablo 18’de verilmiştir.

Tablo 18

Türkçe Öğretmen Adaylarının Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerinin Cinsiyete Göre Karşılaştırılması

	Cinsiyet	N	\bar{x}	SS	SD	t	p
Motivasyon	Kadın	144	30.60	4.18	198	1.840	0.06
	Erkek	56	29.19	6.26			
Sebat	Kadın	144	27.19	5.89	198	1.894	0.06
	Erkek	56	25.41	6.20			
Öğrenmeyi Düzenlemede Yoksunluk	Kadın	144	31.57	5.30	198	2.515	0.01*
	Erkek	56	29.35	6.31			
Merak Yoksunluğu	Kadın	144	43.59	8.79	198	3.202	0.00*
	Erkek	56	38.85	9.87			
Yaşam Boyu Öğrenme	Kadın	144	132.96	18.17	198	3.422	0.00*
	Erkek	56	122.82	20.41			

*p<0.05

Tablo 18 incelendiğinde “motivasyon” alt boyutunda kadın öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =30.60; SS=4.18) ile erkek öğretmen adayları (\bar{x} =29.19; SS=6.26) arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır (t=1.840; p>0.05).

“Sebat” alt boyutunda kadın öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =27.19; SS=5.89) ile erkek öğretmen adayları (\bar{x} =25.41; SS=6.20) arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır (t=1.894; p>0.05).

“Öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk” alt boyutunda kadın öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =31.57; SS=5.30) ile erkek öğretmen adayları (\bar{x} =29.35; SS=6.31) arasında anlamlı farklılaşma bulunmuştur (t=2.515; p<0,05). Erkek öğretmen adaylarının kadın öğretmen adaylarına göre öğrenmeyi düzenlemede daha fazla sorun yaşadıkları görülmektedir.

“Merak yoksunluğu” alt boyutunda kadın öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =43.59; SS=8.79) ile erkek öğretmen adayları (\bar{x} =38.85; SS=9.87) arasında anlamlı farklılaşma bulunmuştur (t=3.202; p<0,05). Erkek öğretmen adaylarının kadın öğretmen adaylarına göre merak yoksunluğu konusunda daha fazla sorun yaşadıkları görülmektedir. Başka bir ifadeyle kadın öğretmen adaylarının öğrenme konusunda daha meraklı oldukları ifade edilebilir.

Yaşam boyu öğrenme eğilimleri toplam puanlara göre kadın öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =132.96; SS=18.17) ile erkek öğretmen adayları (\bar{x} = 122.82; SS=20.41) arasında anlamlı farklılaşma bulunmuştur (t=3.422; p<0.05). Kadın öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme becerileri yeterliliklerinin erkek öğretmen adaylarına göre daha yüksek olduğu söylenebilir. Yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin sınıf düzeyine göre karşılaştırılmasına ilişkin varyans analizi sonuçları Tablo 19’da verilmiştir.

Tablo 19

Türkçe Öğretmen Adaylarının Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerinin Sınıf Düzeyine Göre Karşılaştırılması

	Sınıf	N	\bar{x}	SS	SD	F	p
Motivasyon	1. Sınıf	46	30.23	5.55	3-196	0.718	0.54
	2. Sınıf	57	30.26	4.00			
	3. Sınıf	58	29.56	5.74			

	4. Sınıf	39	31.05	3.73			
	1. Sınıf	46	26.08	7.11			
Sebat	2. Sınıf	57	26.54	6.09	3-196	0.437	0.72
	3. Sınıf	58	26.74	5.70			
	4. Sınıf	39	27.56	5.00			
	1. Sınıf	46	30.80	5.75			
Öğrenmeyi Düzenlemede Yoksunluk	2. Sınıf	57	29.82	6.05	3-196	1.754	0.15
	3. Sınıf	58	31.15	5.97			
	4. Sınıf	39	32.48	4.18			
	1. Sınıf	46	42.08	9.95			
Merak Yoksunluğu	2. Sınıf	57	40.08	10.84	3-196	1.757	0.15
	3. Sınıf	58	43.53	8.13			
	4. Sınıf	39	43.76	7.32			
	1. Sınıf	46	129.21	22.14			
Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlilikleri	2. Sınıf	57	126.71	21.24	3-196	1.458	0.22
	3. Sınıf	58	131.00	17.35			
	4. Sınıf	39	134.87	14.65			

* $p < 0.05$

Tablo 19 incelendiğinde “motivasyon” alt boyutunda birinci sınıf öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{x}=30.23$; $SS=5.55$), ikinci sınıf öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{x}=30.26$; $SS=4.00$), üçüncü sınıf öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{x}=29.56$; $SS=5.74$) ve dördüncü sınıf öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{x}=31.05$; $SS=3.73$) arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır ($F=0.718$; $p>0.05$).

“Sebat” alt boyutunda birinci sınıf öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{x}= 26.08$; $SS=7.11$), ikinci sınıf öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{x}= 16.54$; $SS=6.09$), üçüncü sınıf öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{x}=26.74$; $SS=5.70$) ve dördüncü sınıf öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{x}=27.56$; $SS=5.00$) arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır ($F=0.437$; $p>0.05$).

“Öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk” alt boyutunda birinci sınıf öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{x}=30.80$; $SS=5.75$), ikinci sınıf öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{x}=29.82$; $SS=6.05$), üçüncü sınıf öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{x}=31.15$; $SS=5.97$) ve dördüncü sınıf öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{x}=32.48$; $SS=4.18$) arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır ($F=1.754$; $p>0.05$).

“Merak yoksunluğu” alt boyutunda birinci sınıf öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{x}=42.08$; $SS=9.95$), ikinci sınıf öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{x}=40.08$; $SS=10.84$), üçüncü sınıf öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{x}=43.53$; $SS=8.13$) ve dördüncü sınıf öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{x}=43.76$; $SS=7.32$) arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır ($F=1.757$; $p>0.05$).

Yaşam boyu öğrenme yeterlilikleri ölçeği toplam puanlara göre birinci sınıf öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{x}=129.21$; $SS=22.14$), ikinci sınıf öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{x}=126.71$; $SS=21.24$), üçüncü sınıf öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{x}=131$; $SS=17.35$) ve dördüncü sınıf öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{x}=134.87$; $SS=14.65$) arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır ($F=1.458$; $p>0.05$). Türkçe öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin akademik başarılarına göre karşılaştırılmasına ilişkin bağımsız gruplar t testi sonuçları Tablo 20’de verilmiştir.

Tablo 20

Türkçe Öğretmen Adaylarının Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerinin Akademik Başarılarına Göre Karşılaştırılması

	Akademik Başarı	N	\bar{x}	SS	SD	t	p
Motivasyon	3.00 altı	112	30.17	5.26	198	-0.102	0.91
	3.00-4.00 arası	88	30.25	4.39			
Sebat	3.00 altı	112	26.56	6.20	198	-0.350	0.72
	3.00-4.00 arası	88	26.89	5.80			
Öğrenmeyi Düzenlemede Yoksunluk	3.00 altı	112	30.48	5.73	198	-1.331	0.18
	3.00-4.00 arası	88	31.55	5.57			
Merak Yoksunluğu	3.00 altı	112	41.46	9.95	198	-1.373	0.17
	3.00-4.00 arası	88	43.20	8.40			
Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlilikleri	3.00 altı	112	128.68	20.69	198	-1.188	0.23
	3.00-4.00 arası	88	131.95	17.35			

*p<0.05

Tablo 20 incelendiğinde “motivasyon” alt boyutunda akademik başarısı 3.00’ün altında olan öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =30.17; SS=5.26) ile ortalaması 3.00-4.00 arasında olan öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =30.25; SS=4.39) arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır (t=-0,102; p>0,05).

“Sebat” alt boyutunda akademik başarısı 3.00’ün altında olan öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =26.56; SS=6.20) ile 3.00-4.00 arasında olanların ortalamaları (\bar{x} =26.89; SS=5.80) arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır (t=-0,350; p>0,05).

“Öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk” alt boyutunda akademik başarısı 3.00’ün altında olan öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =30.48; SS=5.73) ile 3.00-4.00 arasında olan öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =31.55; SS=5.57) arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır (t=-1,331; p>0,05).

“Merak yoksunluğu” alt boyutunda akademik başarısı 3.00’ün altında olan öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =41.46; SS=9.95) ile 3.00-4.00 arasında olan öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =43.20; SS=8.40) arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır (t=-1.373; p>0,05).

Yaşam boyu öğrenme eğilimleri toplam puanlara göre akademik başarısı 3.00’ün altında olan öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =128.68; SS=20.69) ile 3.00-4.00 arasında olan öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =131.95; SS=17.35) arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır (t=-1,188; p>0,05). Türkçe öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin mezun oldukları lise türüne göre karşılaştırılmasına ilişkin tek yönlü varyans analizi sonuçları Tablo 21’de verilmiştir.

Tablo 21

Türkçe Öğretmen Adaylarının Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerinin Lise Türüne Göre Karşılaştırılması

	Lise Türü	N	\bar{x}	SS	SD	F	p
Motivasyon	Anadolu L.	136	30.55	4.18	2-197	2.163	0.11
	Mesleki ve Teknik A.L.	31	30.41	4.75			
	Diğer	33	28.60	7.07			
Sebat	Anadolu L.	136	26.57	6.00	2-197	0.995	0.37
	Mesleki ve Teknik A.L.	31	28.00	4.58			
	Diğer	33	25.96	7.17			
Öğrenmeyi	Anadolu L.	136	30.86	5.61	2-197	1.131	0.32

Düzenlemede Yoksunluk	Mesleki ve Teknik A.L.	31	30.06	7.35			
	Diğer	33	32.15	3.83			
	Anadolu L.	136	41.70	9.82			
Merak Yoksunluğu	Mesleki ve Teknik A.L.	31	44.70	8.33	2-197	1.313	0.27
	Diğer	33	42.27	7.85			
	Anadolu L.	136	129.69	19.98			
Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlilikleri	Mesleki ve Teknik A.L.	31	133.19	15.70	2-197	0.477	0.62
	Diğer	33	129.00	19.87			

*p<0.05

Tablo 21 incelendiğinde “motivasyon” alt boyutunda Anadolu Lisesinden mezun olan öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =30.55; SS=4.18), Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinden mezun olan öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =30.41; SS=4.75) ve diğer liselerden mezun olan öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =28.60; SS=7.07) arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır (F=2.163; p>0.05).

“Sebat” alt boyutunda Anadolu Lisesinden mezun olan öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =26.57; SS=6), Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinden mezun olan öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =28; SS=4.58) ve diğer liselerden mezun olan öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =25.96; SS=7.17) arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır (F=0.995; p>0.05).

“Öğrenmeyi Düzenlemede Yoksunluk” alt boyutunda Anadolu Lisesinden mezun olan öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =30.86; SS=5.61), Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinden mezun olan öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =30.06; SS=7.35) ve diğer liselerden mezun olan öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =32.15; SS=3.83) arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır (F=1.131; p>0.05).

“Merak yoksunluğu” alt boyutunda Anadolu Lisesinden mezun olan öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =41.70; SS=9.82), Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinden mezun olan öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =44.70; SS=8.33) ve diğer liselerden mezun olan öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =42.27; SS=7.85) arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır (F=1.313; p>0.05).

Yaşam boyu öğrenme eğilimleri ölçeği toplam puanlara göre Anadolu Lisesinden mezun olan öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =129.69; SS=19.98), Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinden mezun olan öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =133.19; SS=15.70) ve diğer liselerden mezun olan öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =129; SS=19.87) arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır (F=0.477; p>0.05). Türkçe öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin lisansüstü eğitim (yüksek lisans-doktora) yapma isteklerine göre karşılaştırılmasına ilişkin tek yönlü varyans analizi sonuçları Tablo 22’de verilmiştir.

Tablo 22

Türkçe Öğretmen Adaylarının Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerinin Lisansüstü Eğitim İsteklerine Göre Karşılaştırılması

	Lisansüstü Eğitim	N	\bar{x}	SS	SD	F	p
Motivasyon	Evet	65	31.20	4.71			
	Hayır	58	28.36	5.13	2-197	6.299	0.00*
	Kararsızım	77	30.76	4.11			
Sebat	Evet	65	27.70	5.77			
	Hayır	58	24.72	6.39	2-197	4.610	0.01*

	Kararsızım	77	27.32	5.64			
Öğrenmeyi Düzenlemede Yoksunluk	Evet	65	30.33	6.49			
	Hayır	58	31.13	5.48	2-197	0.586	0.55
	Kararsızım	77	31.33	5.08			
Merak Yoksunluğu	Evet	65	42.96	10.51			
	Hayır	58	40.15	9.44	2-197	2.131	0.12
	Kararsızım	77	43.25	7.92			
Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlilikleri	Evet	65	132.21	21.28			
	Hayır	58	124.37	18.41	2-197	3.721	0.02*
	Kararsızım	77	132.68	17.49			

*p<0.05

Tablo 22 incelendiğinde “motivasyon” alt boyutunda lisansüstü eğitim yapmak isteyen öğretmen adayları ortalamaları (\bar{x} =31.20; SS=4.71), istemeyen öğretmen adayları ortalamaları (\bar{x} =28.36; SS=5.13) ve kararsız öğretmen adayları ortalamaları (\bar{x} =30.76; SS=4.11) arasında anlamlı farklılaşma bulunmuştur (F=6.299; p<0.05). Farkın kaynağına ilişkin Scheffe testi sonucuna göre; Lisansüstü eğitim yapmak isteyen öğretmen adayları ve lisansüstü eğitim yapma konusunda kararsız olan öğretmen adaylarının, lisansüstü eğitim yapmak istemeyen öğretmenlere göre yaşam boyu öğrenmeye ilişkin motivasyonlarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

“Sebat” alt boyutunda lisansüstü eğitim yapmak isteyen öğretmen adayları ortalamaları (\bar{x} =27.70; SS=5.77), istemeyen öğretmen adayları ortalamaları (\bar{x} =24.72; SS=6.39) ve kararsız öğretmen adayları ortalamaları (\bar{x} =27.32; SS=5.34) arasında anlamlı farklılaşma bulunmuştur (F=4.610; p<0.05). Farkın kaynağına ilişkin Scheffe testi sonucuna göre; lisansüstü eğitim yapmak isteyen öğretmen adayları ve lisansüstü eğitim yapma konusunda kararsız olan öğretmen adaylarının, lisansüstü eğitim yapmak istemeyen öğretmenlere göre yaşam boyu öğrenmeye ilişkin sebat durumlarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

“Öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk” alt boyutunda lisansüstü eğitim yapmak isteyen öğretmen adayları ortalamaları (\bar{x} =30.33; SS=6.9), yapmak istemeyen öğretmen adayları ortalamaları (\bar{x} =31.13; SS=5.48) ve kararsız öğretmen adayları ortalamaları (\bar{x} =31.33; SS=5.48) arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır (F=0.586; p>0.05).

“Merak yoksunluğu” alt boyutunda lisansüstü eğitim yapmak isteyen öğretmen adayları ortalamaları (\bar{x} =42.96; SS=10.51), yapmak istemeyen öğretmen adayları ortalamaları (\bar{x} =40.15; SS=9.44) ve kararsız öğretmen adayları ortalamaları (\bar{x} =43.25; SS=7.92) arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır (F=2.131; p>0.05).

Yaşam boyu öğrenme eğilimleri toplam puana göre lisansüstü eğitim yapmak isteyen öğretmen adayları ortalamaları (\bar{x} =132.21; SS=21.28), istemeyen öğretmen adayları ortalamaları (\bar{x} =124.37; SS=18.41) ve kararsız öğretmen adayları ortalamaları (\bar{x} =132.68; SS=17.49) arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır (F=3.721; p<0.05). Farkın kaynağına ilişkin Scheffe testi sonucuna göre; lisansüstü eğitim yapma konusunda kararsız olan öğretmen adaylarının, lisansüstü eğitim yapmak istemeyen öğretmenlere göre yaşam boyu öğrenmeye ilişkin algısının daha yüksek olduğu görülmektedir. Türkçe öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin kitap okuma alışkanlıklarına göre karşılaştırılmasına ilişkin bağımsız gruplar t testi sonuçları Tablo 23’te verilmiştir.

Tablo 23

Türkçe Öğretmen Adaylarının Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerinin Kitap Okuma Alışkanlıklarına Göre Karşılaştırılması

	Kitap Okuma	N	\bar{x}	SS	SD	t	p
Motivasyon	Düzenli	77	31.38	4.24	198	2.745	0.00*
	Düzensiz	123	29.47	5.12			
Sebat	Düzenli	77	28.16	5.63	198	2.785	0.00*
	Düzensiz	123	25.77	6.09			
Öğrenmeyi Düzenlemede Yoksunluk	Düzenli	77	31.48	5.52	198	1.036	0.30
	Düzensiz	123	30.62	5.77			
Merak Yoksunluğu	Düzenli	77	45.19	8.31	198	3.620	0.00*
	Düzensiz	123	40.43	9.48			
Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlilikleri	Düzenli	77	136.23	16.98	198	3.645	0.00*
	Düzensiz	123	126.30	19.77			

*p<0.05

Tablo 23 incelendiğinde “motivasyon” alt boyutunda düzenli kitap okuyan öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =31.38; SS=4.24) ile düzensiz okuyan öğretmen adayları (\bar{x} =29.47; SS=5.125) arasında anlamlı farklılaşma bulunmuştur (t=2.745; p<0.05). Düzenli kitap okuyan öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenmeye ilişkin motivasyonlarının düzensiz kitap okuyanlara göre daha yüksek olduğu görülmektedir.

“Sebat” alt boyutunda düzenli kitap okuyan öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =28.16; SS=5.63) ile düzensiz okuyan öğretmen adayları (\bar{x} =25.77; SS=6.09) arasında anlamlı farklılaşma bulunmuştur (t=2.785; p<0.05). Düzenli kitap okuyan öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenmeye ilişkin sebat durumlarının düzensiz kitap okuyanlara göre daha yüksek olduğu görülmektedir.

“Öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk” alt boyutunda düzenli kitap okuyan öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =31.48; SS=5.52) ile düzensiz okuyan öğretmen adayları (\bar{x} =30.62; SS=5.77) arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır (t=1.036; p>0.05).

“Merak yoksunluğu” alt boyutunda düzenli kitap okuyan öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =45.19; SS=8.31) ile düzensiz okuyan öğretmen adayları (\bar{x} =40.43; SS=9.48) arasında anlamlı farklılaşma bulunmuştur (t=3.620; p<0.05). Düzenli kitap okuyan öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenmeye ilişkin merak durumlarının düzensiz kitap okuyanlara göre daha yüksek olduğu görülmektedir.

Yaşam boyu öğrenme yeterlilikleri toplam puanlara göre düzenli kitap okuyan öğretmen adaylarının ortalamaları (\bar{x} =136.23; SS=16.98) ile düzensiz kitap okuyan öğretmen adayları (\bar{x} =126.30; SS=19.77) arasında anlamlı farklılaşma bulunmuştur (t=3.645; p<0.05). Düzenli kitap okuyan öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenmeye yeterliliklerinin düzensiz kitap okuyanlara göre daha yüksek olduğu görülmektedir.

3.5. Türkçe Öğretmen Adaylarının 21. Yüzyıl Becerileri ve Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Arasındaki İlişkiye İlişkin Bulgular

Araştırmanın beşinci alt problemi “Türkçe öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri ve yaşam boyu öğrenme eğilimleri arasında anlamlı ilişki var mıdır?” şeklindedir. Türkçe öğretmen adaylarının yaşam 21. Yüzyıl becerileri ve yaşam boyu öğrenme eğilimleri arasındaki ilişki sonuçları Tablo 24’de verilmiştir.

Tablo 24

Türkçe Öğretmen Adaylarının 21. Yüzyıl Becerileri ve Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Arasındaki İlişki

	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]
21. Yüzyıl Becerileri [1]								
Öğrenme ve yenilenme becerileri [2]	0.90**							
Yaşam ve kariyer becerileri [3]	0.87**	0.63**						
Bilgi, medya ve teknoloji becerileri [4]	0.72**	0.49**	0.57**					
Yaşam Boyu Öğrenme [5]	0.53**	0.52**	0.44**	0.33**				
Motivasyon [6]	0.46**	0.45**	0.34**	0.36**	0.69**			
Sebat [7]	0.49**	0.53**	0.34**	0.29**	0.73**	0.68**		
Öğrenmeyi Düzenlemede Yoksunluk [8]	0.30**	0.25**	0.29**	0.21**	0.65**	0.20**	0.17*	
Merak Yoksunluğu [9]	0.36**	0.34**	0.34**	0.17*	0.85**	0.34**	0.41**	0.52**

* p<0.05; **p<0.01

Bu araştırmanın temel amacını Türkçe öğretmen adaylarının 21. Yüzyıl becerileri ve yaşam boyu öğrenme eğilimleri arasındaki ilişkinin ne düzeyde olduğunun belirlenmesi oluşturmaktadır. Bu bakımdan araştırmanın temel amacına yönelik olarak tablo 24 incelendiğinde 21. Yüzyıl becerileri ve yaşam boyu öğrenme becerileri arasında $r=0.53$ düzeyinde pozitif, anlamlı ve orta düzeyde ilişki bulunmuştur. Öğrenme ve yenilenme becerileri ile yaşam boyu öğrenme arasında $r=0.52$; yaşam ve kariyer becerileri ile $r=0.44$ ve bilgi, medya ve teknoloji becerileri ile 0.33 düzeyinde pozitif, anlamlı ve orta düzeyde ilişki bulunmuştur. Buna göre Türkçe öğretmen adaylarının 21. Yüzyıl becerileri arttıkça yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde de anlamlı bir artış olacağı söylenebilir.

21. yüzyıl becerileri ile yaşam boyu öğrenmeye ilişkin alt boyutlar arasındaki korelasyon değerleri incelendiğinde motivasyon alt boyutu ile $r=0.46$; sebat alt boyutu ile $r=0.49$; öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk alt boyutu ile 0.30 ve merak yoksunluğu alt boyutu ile $r=0.36$ düzeyinde pozitif, anlamlı ve orta düzeyde ilişki bulunduğu görülmektedir. Buna göre Türkçe öğretmen adaylarının 21. Yüzyıl becerileri arttıkça yaşam boyu öğrenmeye ilişkin motivasyonlarında, aldığı kararı devam ettirme ve sürdürme anlamında “sebat” durumlarında, kendi öğrenmesine ilişkin düzenleme yapmasında ve merak düzeyinde anlamlı bir artış olacağı söylenebilir.

Türkçe öğretmen adaylarının öğrenme ve yenilenme becerileri ile motivasyon $r=0.45$; sebat $r=0.53$; öğrenmeyi düzenleme $r=0.25$ ve merak düzeyinde $r=0.34$ düzeyinde pozitif, anlamlı ve orta düzeyde ilişki bulunmuştur. Yaşam ve kariyer becerileri ile motivasyon $r=0.34$; sebat $r=0.34$; öğrenmeyi düzenleme $r=0.29$ ve merak düzeyinde $r=0.34$ düzeyinde pozitif, anlamlı ve orta düzeyde ilişki bulunmuştur. Bilgi, medya ve teknoloji becerileri ile motivasyon $r=0.36$; sebat $r=0.29$; öğrenmeyi düzenleme $r=0.21$ ve merak düzeyinde $r=0.17$ düzeyinde pozitif, anlamlı, düşük ve orta düzeyde ilişki bulunmuştur. Buna göre öğrenme ve yenilenme becerileri, yaşam ve kariyer becerileri, bilgi, medya ve teknoloji becerileri artan Türkçe öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenmeye ilişkin motivasyon, sebat, öğrenmeyi düzenleme ve merak düzeyine anlamlı bir artış olacağı söylenebilir.

3.6. Türkçe Öğretmen Adaylarının 21. Yüzyıl Becerilerinin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Üzerindeki Etkisine İlişkin Bulgular

Araştırmanın altıncı alt problemi “Türkçe öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerilerinin yaşam boyu öğrenme eğilimleri üzerindeki etkisi nedir? Şeklinde dir. Bu alt problem doğrultusunda 21. Yüzyıl becerileri ölçeği alt boyutları olan “öğrenme ve yenilenme becerileri”, “yaşam ve kariyer becerileri” ve “bilgi, medya ve teknoloji becerileri” alt boyutu puanları bağımsız değişken olarak belirlenmiş, Türkçe öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimleri puanları ise bağımlı değişken olarak belirlenmiştir. 21. yüzyıl becerileri puanlarının, yaşam boyu öğrenme puanlarını yordama düzeyine ilişkin çoklu regresyon analizinde stepwise metodu kullanılmıştır. Elde edilen bulgular Tablo 25’te verilmiştir.

Tablo 25

Türkçe Öğretmen adaylarının 21. yüzyıl Becerilerinin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerini Yordama Düzeyi

Bağımlı Değişken	Bağımsız Değişkenler	St. Beta	t	p	R ²	Düz. R ²	F
Model 1	Sabit		10.603	0.00	0.267	0.263	72.139
Yaşam Boyu Öğrenme	Öğrenme ve Yenilenme Becerileri	0.517	8.493	0.00			
Model 2	Sabit		6.307	0.00	0.289	0.282	40.124
Yaşam Boyu Öğrenme	Öğrenme ve Yenilenme Becerileri	0.396	5.137	0.00			
	Yaşam ve kariyer becerileri	0.192	2.492	0.01			

p<0,05

Tablo 25 incelendiğinde regresyon modelinin iki aşamada gerçekleştirildiği görülmektedir. Türkçe öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimlerine ilişkin varyansa katkısı bakımından “öğrenme ve yenilenme becerileri” ve “yaşam ve kariyer becerileri” değişkenlerinin yaşam boyu öğrenme becerilerinin anlamlı yordayıcıları olduğu görülmektedir. Regresyon modelinden elde edilen bulgular incelendiğinde analize ilk aşamada “öğrenme ve yenilenme becerileri” boyutu alınmıştır. Yordayıcı değişken olarak sadece “öğrenme ve yenilenme becerileri” boyutu alındığında yaşam boyu öğrenme becerilerini açıklama oranı %26’dır. İkinci regresyon modelinde “öğrenme ve yenilenme becerileri” ve “yaşam ve kariyer becerileri” alt boyutları yaşam boyu öğrenme becerilerinin %28’ini açıklamaktadır. Bağımlı değişkenin açıklama yüzdesi olan R² değerinin en büyük olduğu model kabul edildiğinden ikinci model bu araştırmanın yordama gücünü gösteren model olarak kabul edilebilir. Kabul edilen modelin ANOVA değeri F=40.124’dür ve anlamlıdır (p<0.05). Buna göre Türkçe öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimlerine ilişkin 2 bağımsız değişkenin önemli yordayıcılar olduğu görülmektedir. Regresyon katsayılarına (St.B) bakıldığında, yaşam boyu öğrenme becerileri varyansına önem sırasına göre “öğrenme ve yenilenme becerileri” %39 ve “yaşam ve kariyer becerileri” %19 katkı sağlamıştır. Yordayıcıdeğişkenlerden her ikisi de bağımlı değişkeni pozitif yönde etkilemektedir. Buna göre Türkçe öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin %28’i 21. Yüzyıl becerileri alt boyutlarından “öğrenme ve yenilenme becerileri” ve “yaşam ve kariyer becerileri” puanları tarafından yordanmaktadır. Bilgi, medya ve teknoloji becerileri boyutunun anlamlı bir yordayıcı olmadığı görülmektedir.

4. Sonuçlar ve Tartışma

Bu bölümde, Türkçe öğretmen adaylarının 21. Yüzyıl becerileri ile yaşam boyu öğrenme eğilimleri arasındaki ilişkinin incelendiği bu araştırmadan elde edilen bulgulara ilişkin sonuçlar ve bu sonuçlara yönelik önerilere yer verilmiştir.

4.1. Türkçe Öğretmen Adaylarının 21. Yüzyıl Becerileri Yeterlilik Algılarına İlişkin Sonuçlar

Türkçe öğretmen adaylarının 21. Yüzyıl becerileri alt boyutlarından öğrenme ve yenilenme becerilerine ilişkin yeterlilik algılarının orta düzeyin üzerinde ve görece yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Buna göre Türkçe öğretmen adayları hayatta karşılaştıkları sorunların çözümünde özgün fikirler geliştirmede ve farklı çözüm yollarını kullanmada, problemleri çözerken hayal gücünü kullanmada, yeni fikirleri analiz etmede ve farklı boyutlara odaklanmada, farklı bakış açılarını değerlendirmede kendilerini yeterli olarak algılamaktadırlar. Ancak öğretmen adayları farklı düşünme tekniklerini kullanma ve zamanı etkili kullanma becerilerini bazen kullandıklarını belirtmeleri bu beceri açısından kararsız oldukları şeklinde değerlendirilebilir. Buna göre öğretmen adaylarının 21 yüzyıl becerisi olan öğrenme ve yenilenme becerileri yeterliliklerine sahip oldukları söylenebilir. Literatürde bu araştırmanın sonuçlarını destekler nitelikte araştırma sonuçları bulunmaktadır (Murat, 2018; Kozikoğlu ve Altunova, 2018; Cemaloğlu, Arslangilay, Üstündağ ve Bilasa, 2019). Murat (2018) fen bilgisi öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri yeterlilik algılarını ölçtüğü araştırmada da benzer sonuçlara ulaşmış ve fen bilgisi öğretmen adaylarının öğrenme ve yenilenme becerilerine ilişkin görüşlerinin sık sık aralığında

olduğunu belirtmiştir. Benzer bir araştırma sonucuna da Kozikoğlu ve Altunova (2018) tarafından ulaşılmıştır. Araştırmada öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerilerine ilişkin öğrenme ve yenilenme becerileri, yaşam ve kariyer becerileri ve bilgi, medya ve teknoloji becerileri algılarının bu araştırmada olduğu gibi görece yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Türkçe öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri alt boyutlarından yaşam ve kariyer becerilerine ilişkin yeterlilik algılarının orta düzeyin üzerinde ve görece yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Buna göre Türkçe öğretmen adayları, başkalarının bir konu hakkındaki görüşlerini dinlemede, grup çalışmalarına etkin ve uyumlu biçimde katılmada, sorumluluk üstlenme, sorunlara farklı bakış açılarıyla bakmada, gelecekteki olayları tahmin etmede geçmiş deneyimlerinden yararlanmada, farklı kültürlerle ve başkalarıyla iletişim kurmada saygılı olmada, etkili iletişim becerileri konusunda kendilerini yeterli olarak algılamaktadırlar. Ancak yeni durumlara uyum sağlama konusunda kararsız oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Buna göre öğretmen adaylarının 21 yüzyıl becerisi olan yaşam ve kariyer becerileri yeterliliklerine sahip oldukları söylenebilir. Literatürde bu araştırma sonuçlarıyla tutarlılık gösteren araştırma sonuçları bulunmaktadır (Kozikoğlu ve Altunova, 2018; Cemaloğlu, Arslangilay, Üstündağ ve Bilasa, 2019). Murat (2018) fen bilgisi öğretmen adaylarının 21. Yüzyıl becerileri yeterlik algılarını ölçtüğü araştırmada da benzer sonuçlara ulaşmış ve fen bilgisi öğretmen adaylarının yaşam ve kariyer becerilerine ilişkin görüşlerinin sık sık aralığında olduğunu belirtmiştir. Araştırmada bu araştırma ile benzer şekilde yeni durumlara uyum sağlamada rahat olmadıkları, başkalarının önerilerine bağlı olarak fikir değiştirmede esnek olmadıkları görülmüştür.

Türkçe öğretmen adaylarının 21. Yüzyıl becerileri alt boyutlarından bilgi, medya ve teknoloji becerilerine ilişkin yeterlilik algılarının yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmen adayları bilgiye ulaşmada, edinmede ve analiz etmek için teknolojik araçları kullanmada, başkalarıyla iletişim kurmada medya ve teknolojiyi kullanmada, medyanın bireylerin düşüncelerini yönlendirmede etkili olduğu bilme konularında kendilerini yeterli algıladıkları sonucuna ulaşılmıştır. (Kozikoğlu ve Altunova, 2018; Cemaloğlu, Arslangilay, Üstündağ ve Bilasa, 2019).

Türkçe öğretmen adaylarının akademik olarak aldıkları eğitim sürecinde ve buna bağlı aldıkları eğitimdeki başarılarının yanı sıra 21. Yüzyıl becerileri ve yaşam boyu öğrenme becerileri olarak da değerlendirebileceğimize temel araştırma ve öğrenme becerilerinin de yüksek olarak bulunması olumlu bir durum olarak değerlendirilebilir.

4.2. *Türkçe Öğretmen Adaylarının 21. Yüzyıl Becerileri Yeterlilik Algılarının Karşılaştırılmasına İlişkin Sonuçlar*

Türkçe öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri toplam puanlarının cinsiyete göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Literatürde bu araştırmanın sonuçlarıyla benzerlik gösteren araştırma sonuçları bulunmaktadır. Alt boyutlara bakımından öğrenme ve yenilenme becerileri ile bilgi, medya ve teknoloji becerileri boyutları bakımından da farklılaşma olmadığı, sadece yaşam ve kariyer becerileri alt boyutunda kadın öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerilerine ilişkin yaşam ve kariyer algılarının erkek öğretmen adaylarına göre daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Benzer şekilde Murat'ın (2018) yaptığı araştırmada öğrenme ve yenilenme becerileri alt boyutu ve yaşam ve kariyer becerileri alt boyutlarında cinsiyete göre farklılaşma bulunmazken, kadın öğretmen adaylarının yaşam ve kariyer becerileri algılarının erkek öğretmen adaylarına göre daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Türkçe öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri toplam puanları ve alt boyutlarının öğretmen adaylarının devam ettikleri sınıf düzeylerine göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Güler (2019) tarafından yapılan araştırma da bu araştırmanın sonuçlarıyla tutarlılık göstermektedir. Buna göre Türkçe öğretmen adaylarının 21. Yüzyıl becerileri üzerinde sınıf düzeyinin etkili bir değişken olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Türkçe öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri toplam puanları ve alt boyutlarının öğretmen adaylarının akademik başarılarına göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Güler (2019) akademik başarı ile 21. Yüzyıl becerileri arasında zayıf bir ilişki olduğunu belirtmiştir.

Türkçe öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri toplam puanları ve alt boyutlarının öğretmen adaylarının mezun oldukları lise türüne göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Benzer bir sonuç da Güler (2019) tarafından yapılan araştırmada ortaya çıkmıştır. Buna göre Türkçe öğretmen adaylarının 21. Yüzyıl becerileri üzerinde mezun oldukları lise türünün etkili bir değişken olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Türkçe öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri toplam puanları ve alt boyutlarının öğretmen adaylarının lisansüstü eğitim yapma isteklerine göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Türkçe öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri toplam puanları ve alt boyutlarının öğretmen adaylarının kitap okuma alışkanlıklarına göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Buna göre Türkçe öğretmen adaylarının 21. Yüzyıl becerileri üzerinde kitap okuma alışkanlığının etkili bir değişken olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

4.3. Türkçe Öğretmen Adaylarının Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerine İlişkin Sonuçlar

Türkçe öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenmeye ilişkin algılarının yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Buna göre öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenmeye ilişkin motivasyon, sebat, merak ve öğrenmeyi düzenleme becerilerinde kendilerini yeterli olarak algıladıkları sonucuna ulaşılabilir. Literatürde bu araştırma sonuçlarıyla benzerlik gösteren araştırma sonuçları bulunmaktadır (Karakuş, 2013; Gür Erdoğan, 2014; Yaman ve Yazar, 2015; Ergün ve Cömert Özata, 2016; Bulaç ve Kurt, 2019; Şahin, Sarıtaş ve Çatalbaş, 2020). Bu araştırmanın sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Bu araştırmalarda üniversite öğrencilerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin yüksek olduğunu belirtmiştir.

Türkçe öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme alt boyutlarından motivasyon becerilerine ilişkin yeterlilik algılarının orta düzeyin üzerinde ve görece yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Buna göre Türkçe öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme için gerekli olan kendini geliştirmek için gerekli bilgi ve becerileri kazanmada, kişisel gelişimini destekleyici her türlü yeni bilgi ve becerileri kolay şekilde öğrenmede, yeterli maddi olanaklara sahip olunmasa bile sürekli yeni bilgi ve beceri kazanmada yeterli oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Literatürde bu araştırma sonuçlarıyla benzerlik gösteren araştırma sonuçları bulunmaktadır. Karaman ve Aydoğmuş (2018), Bulaç ve Kurt (2019) ve Şahin, Sarıtaş, ve Çatalbaş (2020) yaptıkları araştırmalarda üniversite öğrencilerinin yaşam boyu öğrenmeye ilişkin motivasyon algılarının yüksek olduğu belirtirken, Diker Coşkun (2009), Tunca, Alkın Şahin ve Aydın (2015) ve Gökyer ve Türkoğlu (2018) ve yaptıkları araştırmada üniversite öğrencilerinin motivasyon düzeylerinin düşük olduğunu belirlemiştir.

Türkçe öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme alt boyutlarından sebat becerisine ilişkin yeterlilik algılarının orta düzeyin üzerinde ve görece yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Buna göre Türkçe öğretmen adaylarının yeni bilgi ve beceri kazanmak için zaman ayırmaya, bunun için fırsatlar oluşturma becerisi bakımından yeterli oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Literatürde bu araştırmanın sonuçlarıyla tutarlılık gösteren araştırma sonuçları bulunmaktadır (Gökyer ve Türkoğlu, 2018; Karaman ve Aydoğmuş, 2018; Şahin, Sarıtaş ve Çatalbaş, 2020). Diker Coşkun (2009) ise yaptıkları araştırmada üniversite öğrencilerinin sebat düzeylerini düşük olarak rapor etmiştir.

Türkçe öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme alt boyutlarından öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk ve merak yoksunluğu boyutları ters puanlanan ve düşük olduğunda olumlu olarak değerlendirilen boyutlardır. Öğretmen adaylarının öğrenmeyi düzenleme ve merak yoksunluğu boyutları düşük, dolayısıyla öğrenmeyi düzenleme ve öğrenmeye ilişkin merak düzeylerinin yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Buna göre Türkçe öğretmen adaylarının öğrenme sürecine ilişkin çevresindekilerin yaptığı katkıya değer vermede, mesleğiyle ilgili bilgi kaynakları ile bilgi ve beceri kazanmada kendilerini yeterli olarak algıladıkları sonucuna ulaşılmıştır. Öğrenmeye ilişkin merak düzeyinde ise Türkçe öğretmen adaylarının merak ettiği için sürekli yeni bilgi ve beceriler edinmede ve bunlara ilişkin kurs seminer vb. aktivitelere katılmada, zamanını araştırma yapmaya ayırmada yeterli olarak algıladıkları sonucuna ulaşılmıştır. Gökyer ve Türkoğlu'nun (2018) araştırması bu araştırma sonuçlarıyla tutarlıdır. Karaman ve Aydoğmuş (2018) tarafından yapılan araştırmalarda ise öğrencilerin öğrenmeyi düzenlemede sorun yaşadıkları ve kendilerini yetersiz olarak gördükleri sonucuna ulaşılmıştır.

4.4. Türkçe Öğretmen Adaylarının Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerinin Karşılaştırılmasına İlişkin Sonuçlar

Türkçe öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme toplam puanlarının cinsiyete göre farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Kadın Türkçe öğretmen adaylarının erkek öğretmenlere göre yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Literatürde bu araştırmanın sonuçlarıyla benzerlik ve farklılık gösteren araştırma sonuçları bulunmaktadır. Literatürde kadınların erkeklere göre yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin daha yüksek olduğunu gösteren araştırma sonuçları bulunmaktadır (Diker Coşkun, 2009; Demirel ve Akkoyunlu, 2010; Şahin, Akbaşlı ve Yanpar Yelken, 2010; Arsal, 2012; Özgür, 2016; Gökyer ve Türkoğlu, 2018; Evin Gencil, 2018; Duymuş ve Sulak, 2018; Bulaç ve Kurt, 2019;

Şahin, Sarıtaş, ve Çatalbaş, 2020). Kadınların yaşam boyu öğrenmeye ilişkin bu artan ilgisinin muhtemelen bir takım tarihsel ve kadın hakkındaki düşünsel sürelerin etkisi olabilir. Gökyer ve Türkoğlu (2018) da alt boyutlara ilişkin benzer sonuçlara ulaşmıştır. Kadın öğretmen adaylarının kadın ve erkek Türkçe öğretmen adaylarının motivasyon ve sebat durumlarının benzer özellikler taşıdığı ve cinsiyetin motivasyon ve sebat üzerinde etkili olmaz iken öğrenmeyi düzenleme ve merak durumlarında kadın öğretmen adaylarının daha başarılı oldukları görülmektedir. Türkçe öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme toplam puanları ve alt boyutlarının öğretmen adaylarının devam ettikleri sınıf düzeylerine göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Literatürde buna ilişkin farklı araştırma sonuçları göze çarpmaktadır. Şahin, Sarıtaş, ve Çatalbaş (2020) sınıf öğretmenlerinin yaşam boyu eğilimlerinin sınıf düzeyine göre farklılaşmadığını belirtmiştir. Coşkun (2009) tarafından yapılan araştırmada üniversite öğrencilerinin yaşam boyu öğrenme eğilimleri yüksek olmamakla ve sınıflar arasında ortalamalar birbirine yakın olmakla birlikte 1. sınıf ve 4. sınıf öğrenciler arasında yapılan karşılaştırmada farklılaşma bulunmuştur. 4. sınıf öğrencilerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin 1. sınıf öğrencilerine göre daha yüksek olduğu belirtilmiştir.

Türkçe öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimleri toplam puanları ve alt boyutlarının öğretmen adaylarının akademik başarılarına göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Buna göre Türkçe öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenmeleri üzerinde akademik başarılarının etkili bir değişken olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Diğer Coşkun (2009) ise yaptığı araştırmada akademik başarıyı yüksek üniversite öğrencilerinin yaşam boyu öğrenme yönelimlerinin daha yüksek olduğunu belirtmiştir. Araştırmada bu durumun öğrencilerin öğrenme becerisi ve çalışma becerisi gibi stratejileri akademik becerilere sahip olmalarından kaynaklı olabileceği şeklinde değerlendirilebilir.

Türkçe öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimleri toplam puanları ve alt boyutlarının öğretmen adaylarının mezun oldukları lise türüne göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Şahin, Sarıtaş ve Çatalbaş (2020) tarafında yapılan araştırmada da benzer sonuca ulaşılmıştır. Buna göre Türkçe öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenmeleri üzerinde mezun oldukları lise türünün etkili bir değişken olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Türkçe öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimleri toplam puanlarının lisansüstü eğitim isteklerine göre farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Lisansüstü eğitim yapmak isteyen ve bu konuda kararsız olan Türkçe öğretmen adaylarının, lisansüstü eğitim yapmak istemeyen öğretmen adaylarına göre yaşam boyu öğrenme algılarının daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Diğer Coşkun (2009) ve Bulaç ve Kurt'un (2019) yaptığı araştırmalar bu araştırmanın sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Ayrıca Yaman ve Yazar (2015) lisansüstü eğitim yapan öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin lisans mezunu öğretmenlere göre daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu bağlamda bu sonuç bu araştırmanın sonuçlarıyla da örtüşmektedir.

Türkçe öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimleri toplam puanlarının kitap okuma alışkanlıklarına göre farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Düzenli kitap okuma alışkanlığına sahip olan Türkçe öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin düzensiz kitap okuma alışkanlığı olan öğretmen adaylarına göre daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Buna göre kitap okuma alışkanlığının Türkçe öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme yeterlilik algıları üzerinde etkili bir değişken olduğu söylenebilir. Alt boyutlara bakımından motivasyon, sebat ve merak yoksunluğu boyutlarında kitap okuma alışkanlıklarına göre yaşam boyu öğrenme yeterliliklerinin farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Düzenli kitap okuma alışkanlığına sahip Türkçe öğretmen adaylarının, kitap okuma alışkanlığı düzensiz olanlara göre motivasyon, sebat ve merak düzeylerinin daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk alt boyutunda ise yaşam boyu öğrenme yeterliliklerinin farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

4.5. Türkçe Öğretmen Adaylarının 21. Yüzyıl Becerileri ve Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Arasındaki İlişkiye İlişkin Sonuçlar

Türkçe öğretmen adaylarının 21. Yüzyıl becerileri ve yaşam boyu öğrenme eğilimleri arasında pozitif, anlamlı ve düzeyde anlamlı ilişki bulunmuştur. 21. Yüzyıl becerilerinin alt boyutları olan öğrenme ve yenilenme becerileri; yaşam ve kariyer becerileri; bilgi, medya ve teknoloji becerileri ile yaşam boyu öğrenme becerileri arasında da pozitif, anlamlı ve orta düzeyde ilişki bulunmuştur. Bu durum Türkçe öğretmen adaylarının 21. Yüzyıl becerilerine ilişkin yeterlilik algılarının artmasıyla yaşam boyu öğrenme becerilerinde de anlamlı bir artışın olacağını göstermektedir. 21. Yüzyıl becerileri arttıkça yaşam boyu

öğrenmeye ilişkin motivasyon, sebat, öğrenmeyi düzenleme ve merak durumunda anlamlı bir artış olacağı sonucuna ulaşılmıştır. Literatürde bu araştırma sonuçlarıyla tutarlılık gösteren araştırma sonuçları bulunmaktadır. Kozikoğlu ve Altunova (2018) de öğretmen adaylarının 21. yüzyıl ve yaşam boyu öğrenme eğilimleri arasında pozitif, anlamlı ilişki bulmuştur. Öğrenme ve yenilenme becerileri ile yaşam ve kariyer becerilerinin yaşam boyu öğrenme ile ilişkisi, bilgi medya ve teknoloji becerileri ile olan ilişkiye göre daha yüksek olduğu belirtilmiştir. Bu sonuç bu araştırmanın sonuçlarıyla benzer niteliktedir. Bu çalışmada da bilgi, medya ve teknoloji yeterliliğinin yaşam boyu öğrenme eğilimleriyle olan ilişkisi diğer 21.yüzyıl becerilerine göre daha düşük olarak belirlenmiştir.

4.6. Türkçe Öğretmen Adaylarının 21. Yüzyıl Becerilerinin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilim Düzeylerini Yordamasına İlişkin Sonuçlar

Türkçe öğretmen adaylarının 21. Yüzyıl becerilerinden “öğrenme ve yenilenme becerileri” ile “yaşam ve kariyer becerileri”nin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin anlamlı yordayıcıları olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Kozikoğlu ve Altunova'nın (2018) yaptığı çalışmada da öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme yeterliliklerinin yordayıcısı olarak yukarıda belirtilen öğrenme ve yenilenme becerileri ile yaşam ve kariyer becerileri belirlenmiştir. Bu bakımdan bu araştırmanın sonuçlarıyla tutarlılık göstermektedir. Buna göre Türkçe öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme algılarına ilişkin bu iki bağımsız değişkenin anlamlı yordayıcıları olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bilgi, medya ve teknoloji becerileri alt boyutunun yaşam boyu öğrenmeye ilişkin anlamlı bir yordayıcı olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Özgür (2016) bilgi okuryazarlığının yaşam boyu öğrenmeye ilişkin anadilde ve yabancı dilde iletişim yeterliliğinin, bilgi ve teknolojide matematiksel temel yeterliliği, dijital yeterlik, öğrenmeyi öğrenme yeterliliğinin anlamlı yordayıcıları olduğunu belirtmiştir.

Burada 21. Yüzyıl becerilerinin ve yaşam boyu öğrenmenin birbirlerini tamamlayan ve güçlendiren iki yapı olarak karşımıza çıktığı söylenebilir. Bireylerin yaşam boyu öğrenme becerilerinin, günümüz dünyasında hızla artarak devam eden bilgiye ulaşmak ve bu bilgiyi anlamlandırma ve yapılandırma için gerekli becerileri ifade eden 21. Yüzyıl becerileri ile ilgili olduğu bu araştırma ile de geçerlik kazanmıştır.

5. Öneriler

Araştırma sonucuna göre Türkçe öğretmen adaylarının 21. Yüzyıl becerilerinin görece yüksek olduğu görülmekle birlikte bazı beceriler açısından geliştirilmesi gerekli özellikler olduğu ortadadır. Bundan dolayı öğretmen adaylarının

1. 21. yüzyıl becerileri” nin geliştirilmesine ilişkin olarak çeşitli araştırmalar yapılabilir. Örneğin;
 - Özgün fikirler geliştirme için farklı düşünme tekniklerini (beyin fırtınası, altı şapkalı düşünme, görüş geliştirme...) kullanma,
 - Zamanı etkili değerlendirme, yeteneklerini geliştirmek için girişimde bulunma,
 - Bir iddiayı sorgulayarak görüşün dayandığı temel dayanakları araştırma,
 - Bilgileri analiz ederek sonuçlara ulaşma becerilerinin geliştirilmesi önerilmektedir.
 - Yeni durumlara uyum sağlamada rahat olma (drama vb)
 - Başka fikirlere açık olma ve bu doğrultuda fikirlerinden değişiklik yapabilme konusunda esneklik kazanma (görüş geliştirme)
 - Eleştirilere açık olma, grup çalışmalarına etkin katılma,
 - Etkili iletişim becerilerine sahip olma becerilerinin geliştirilmesi önerilmektedir.
 - Sosyal paylaşım ağlarını kullanarak bilgi paylaşımında bulunma,
 - Medyadaki mesajların hangi amaçlara yönelik yapılandırıldığını bilme,
 - Bilgi edinmede farklı medya araçlarını kullanma,
 - Bilgiyi analiz ederken teknolojik araçlarını kullanma becerilerinin geliştirilmesi önerilmektedir.
2. Erkek Türkçe öğretmen adaylarının 21 yüzyıl becerileri ve yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin kadın öğretmen adaylarına göre daha düşük olduğu sonucuna bağlı olarak erkek öğretmen adaylarının bu becerilerinin düşük olma nedenleri araştırılarak geliştirilmesine yönelik önlemler alınabilir.

3. 21. yüzyıl becerileri ve yaşam boyu öğrenme eğilimleri arasındaki ilişkiyi yola çıkılarak öğretmen adaylarının 21. Yüzyıl becerilerini geliştirerek yaşam boyu öğrenmelerinin de geliştirilmesi sağlanabilir.
4. Türkçe öğretmen adaylarının 21. Yüzyıl becerileri ve yaşam boyu öğrenme eğilimleri ile ilgili olarak öğretmen yetiştirme programlarının işlevini belirlemeye yönelik araştırmalar yapılabilir.
5. Araştırmadaki 21. Yüzyıl becerileri ve yaşam boyu öğrenme algıları ile ilişkili olabileceği düşünülen eğitsel ve psikolojik değişkenlerle ilişkisi incelenebilir. Gerek yaşam boyu öğrenme gerekse 21 yüzyıl becerilerine ilişkin becerilerin psikolojik yapısı bağlamında bunlarla ilişkisi olabileceği düşünülen motivasyonel yapılarla ilişkisi incelenebilir. Örneğin öz düzenleme becerileri gibi.
6. Araştırmada sosyo-demografik değişkenlere (cinsiyet, kitap okuma alışkanlığı) bağlı olarak farklılaşan 21. Yüzyıl becerileri ve yaşam boyu öğrenme becerilerinin nedenleri araştırılabilir. Bu anlamda nitel veriler de kullanılarak öğretmen adaylarının 21. yüzyıl beceri algıları daha ayrıntılı irdelenebilir.

Kaynaklar

- Anagün, Ş., S., Atalay, N., Kılıç, Z. & Yaşar, S. (2016). Öğretmen adaylarına yönelik 21. yüzyıl becerileri yeterlilik algıları ölçeğinin geliştirilmesi: geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 40, 160-175.
- Arsal, Z. (2011). Life long learning tendencies of the prospective teachers in the Bologna process in turkey. *ATTE Annual Conference 2011: Teachers' Life-cycle from Initial Teacher Education to Experienced Professional* (pp. 496-509). Latvia University, Riga.
- Boe, Christopher Scott (2013). *Have 21st century skills made their way to the university classroom? A study to examine the extent to which 21st century skills are being incorporated into the academic programs at a small, Private, Church related University*, Master Thesis, Gardner-Webb University, North Carolina.
- Bulaç, E. & Kurt, M. (2019). Öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin incelenmesi. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1, 125-161.
- Cemaloğlu, N., Arslangilay, S. A., Üstündağ, M. T & Bilasa, P. (2019). Meslek lisesi öğretmenlerinin 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algıları. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(2), 845-874.
- Coşkun, Y. D. (2009). *Üniversite öğrencilerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Demirel, M. & Akkoyunlu, B. (2010). Öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimleri ve bilgi okuryazarlığı özyeterlik algıları. *10 th. International Educational Technology Conference*, 26-28 Nisan, Boğaziçi Üniversitesi, İstanbul, Proceedings Book, Volume 2, pp. 1126-1133.
- Duymuş, Y. & Sulak, S. (2018). Öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimleri üzerinde lisans, eğitimi, cinsiyet, ve bölümün etkisi, *Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi*, 3(2), 58-74.
- Ergün, S. & Cömert Özata, S. (2016). Okul öncesi öğretmenliği bölümüne devam eden öğrencilerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri, *International Journal of Human Science*, 13(1), 1851-1861.
- Evin Gencil, İ. (2018). Öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme yeterliliklerine yönelik algıları, *Eğitim ve Bilim*, 38(170), 237-252.
- Gökyer, N. & Türkoğlu, İ. (2018). Üniversite öğrencilerinin yaşam boyu öğrenme eğilimleri. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 28(2), 125-136.
- Güler, Y. (2019); *Beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencilerinin 21. yüzyıl becerileri öz-yeterlik algıları*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Gür Erdoğan, D. (2014). *Öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimlerine etki eden faktörler*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Karakuş, C. (2013); Meslek yüksekokulu öğrencilerinin yaşam boyu öğrenme yeterlikleri, *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, Cilt 2, Sayı 3, s. 26-35.
- Karaman, D. & Aydoğmuş, U. (2018). Üniversite öğrencilerinin yaşam boyu öğrenme eğilimleri uşak üniversitesi eşme myo'da bir uygulama, *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi*, 8(1), 23-44.
- Kozikoğlu, İ. & Altunova, N. (2018). Öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerilerine ilişkin öz-yeterlik algılarının yaşam boyu öğrenme eğilimlerini yordama gücü. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*. 8(3), 522-531.
- Levy, F. & Murnane, R. J. (2004). *The New division of labor: how computers are creating the next job market*. Princeton, NJ: Princeton University Press.
- MEB (2017a). Öğretmen Strateji Belgesi 2017-2023, http://oygm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_06/09140719_Strateji_Belgesi_Resmi_Gazete_sonrasY_ilan.pdf adresinden 24.04.2020 tarihinde erişilmiştir.

- Murat, A. (2018). *Fen bilgisi öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri yeterlik algıları ile stem'e yönelik tutumlarının incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.
- Orhan Göksün, D. (2016.). *Öğretmen adaylarının 21. yüzyıl öğreten becerileri ve 21. yüzyıl öğrenen becerileri arasındaki ilişki*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Özgür, H. (2016). Öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme yeterlilikleri ve bilgi okuryazarlığı öz yeterlilikleri üzerine bir çalışma, *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(1), 22-38.
- Partnership for 21st Century Learning & The American Association of Colleges for Teacher Education, (2010). 21st century knowledge and skills in educator preparation. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED519336.pdf> adresinden 20.04.2020 tarihinde erişilmiştir.
- Partnership for 21st Century Learning & The American Association of Colleges for Teacher Education, (2010); 21st century knowledge and skills in educator preparation. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED519336.pdf> adresinden 20.04.2020 tarihinde erişilmiştir.
- Partnership for 21st Century Learning (2019). Framework for 21st Century Learning, Brief. http://static.battelleforkids.org/documents/p21/P21_Framework_Brief.pdf 15.04.2020 tarihinde erişildi.
- Şahin, M., Akbaşlı, S. & Yanpar Yelken, T. (2010). Key Competences for life long learning: the case of prospective teachers. *Educational Research and Review*, 5(10), 545-556.
- Şahin, Ü, Sarıtaş, E. & Çatalbaş, G. (2020). Sınıf öğretmeni adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimleri. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 48, 374-389.
- Tunca, N., Şahin Alkın, S. & Aydın, Ö. (2015). Öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimleri. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(2), 432-446.
- Washer, P. (2007). Revisiting key skills: a practical framework for higher education. *Quality in Higher Education*, 13(1), 57-67.
- Yaman, F. & Yazar, T. (2015). Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin incelenmesi (diyarbakır ili örneği). *Kastamonu Üniversitesi Kastamonu Eğitim Dergisi*, 23(4), 1553-1566.
- Zhao, Y. (2009). *Catching up or leading the way: american education in the age of globalization*. ASCD, Virginia.